

60.010/x

M.T.I. Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség.
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. október 2. hétfő

kk.1. várható

wa/ra pi 1978. október 2./mti/

berlin: asszad sziriai elnök tárgyalása

beirut: Libanoni harcok

blackpool: a brit munkáspárt kongresszusa megnyílik

brasilia: giscard d,estaing érkezése

tunisz: atherton amerikai utazó nagykövet látogatása

kairó: szadat egyiptomi elnök beszéde camp david-ról

/mti/ --

7.05/ra -1-

h

kk.2. komszomol - jubileumi előkészületek

ki/a/bj m o s z k v a , 1978. október 2./mti/

országos komszomol-gyűléssel köszönti fennállásának 60.évfordulóját a szovjet fiatalok szervezete. a komszomol központi bizottsága irodájának határozata szerint az október 29-i jubileum előtt az ország valamennyi komszomol-szervezetében ünnepi gyűlést tartanak, ahol megemlékeznek a fiatalok lenini szervezetének hat évtizedes útjáról, s főként összegezik azt, hogyan vesznek részt az ifjúsági szövetség szervezetei a ma feladatainak megoldásában. a komszomol országos ünnepi műszakot is hirdetett a jubileumra s a taggyűléseken már ennek eredményeiről is képet adnak az ünnepeken.

a jubileumi ünnepek során a komszomolisták országsszerte találkozókat rendeznek az ifjúsági mozgalom és a párt veteránjaival, előadásokat, ünnepi megemlékezéseket, műsorokat tartanak, filmvetítéseket, színelőadásokat szentelnek az évfordulónak. a komszomol jubileuma egyúttal az egész ország ünnepe is. a legtöbb színház olyan művet tűz műsorára, amely feleleveníti a fiatalok szervezete történetének nagy eseményeit, vagy a mai ifjúság életéről szól. sok hasonló témájú filmet tűznek műsorukra a mozik is. a könyvkiadó vállalatok számos alkalmi kötetet adnak közre az évforduló idejére, a televízió is sok műsort szentel a szovjet fiatalok szervezetének.

a megemlékezések legfontosabb formája: az ünnepi műszakok megrendése. a fiatalok közül igen sokan tettek felajánlást a jubileumra, s az ország kiemelt ifjúsági építkezéseiben - ezek a szovjetunió legfontosabb népgazdasági beruházásai - külön verseny is indult az évforduló tiszteletére./kis csaba/

kk.3. japán rendkívüli törvények - országos tiltakozás

fn/ra pi t o k i ó , 1978. október 2.

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

a japán kommunisták és szocialisták kezdeményezésére vasárnap országos tiltakozás zajlott le a szigetországban a kormány által tanulmányozott „háborus törvényhozás”, bevezetése ellen. a reggeli óráktól egészen késő estig a legnagyobb városokban több tízezer ember követelte nagygyűléseken és tüntető felvonulásokon a japán nép békés jövőjét és demokratikus vívmányait fenyegető reakciós terv hivatalos elejtését. a legnagyobb megmozdulásra tokióban, nagojában, szapporóban és muroranban került sor. az akcióorozatban a két nagy baloldali párton kívül összesen 2932 demokratikus társadalmi tömörülés és szervezet, közöttük a sohyo, a szakszervezeti főtanács képviseltette magát.

/folyt.köv./

7.30/ra

-2-

V

kk.3. / japán ... folyt./ra

az utóbbi évek legjelentősebb tokiói demonstrációja a meidzsi-parkban megtartott gyűléssel kezdődött, amelyen fuvatecuzo, a japán kommunista párt főtitkára a militarizmus újjáéledésének veszélyeire emlékeztette az egybegyűlteket. a kabinet - mondotta - egy esetleges külső agresszió bekövetkezésének ürügyén az amerikai katonai stratégia eszközévé akarja változtatni az amugy is az alkotmány megsértésével létrehozott japán hadsereget. ezt a célt szolgálnák a rendkívüli törvények, amelyek az uralkodó köröknek módot nyújtanak a demokratikus szabadságjogok önkényes korlátozására is. japánt azonban nem a kormány által megjelölt irányból fenyegeti külső veszély. a szigetország biztonságára nézve az a törekvés rejt magában súlyos kockázatot, hogy még szorosabban óhajtják fűzni a japán-amerikai stratégiai együttműködés szálait. a szónok ezért széles alapokon nyugvó nemzeti összefogásra, a militarizmus elleni következetes harcra hívta fel az egész japán közvéleményt.

a fővárosi tüntetés résztvevői a meidzsi-parkból végeláthatatlan sorokban, feliratos zászlók erdeje alatt vonultak végig tokió legfontosabb közlekedési utvonalaiban. a nemzetvédelmi minisztérium, a kormányfői rezidencia és a parlament elé érve követelték a „háborus törvények”, tanulmányozásának megszüntetését és az amerikai-japán katonai szövetség, az úgynevezett biztonsági szerződés érvénytelenítését.

kk.4. vezércikkek kérdőjelekkel - kina

éb/ra pi p e k i n g , 1978. október 2.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

mindazokat, akik kina általános gazdasági és műszaki elmaradottságából kiindulva kétségbe vonták, hogy reális a hua kuo-feng pártelnök által meghirdetett „négy modernizálás”, politikája, teljes meglepetésként érte a zsen-min zsipao és a hungcsi október elsejei vezércikke. mindkét vezércikk abból a feltételezésből indul ki, hogy ma már nem az a kérdés, hogy a század végére megvalósítható-e a „négy modernizálás”, azaz a kínai mezőgazdaság, az ipar, a hadügy, valamint a tudomány és a technika felfejlesztése a világszínvonalra, hanem az, hogy ez a nagyratörő célkitűzés mennyivel rövidebb idő alatt érhető el. megfigyelők szerint a kérdés ilyen felvetése lényeges módosulást tükröz a kínai vezetés politikájában. egyelőre nem világos azonban, hogy mi készítette a pekingi vezetést az önmaga által is „új hosszú menetelésnek”, nevezett korszerűsítési időtartamának módosítására, s a már korábban is feszített ütem még feszítettebbé tételére. külföldi szakértők úgy vélik, hogy az október elsejei vezércikkek új tónusa mögött nem gazdasági és műszaki megfontolás, hanem kifejezetten politikai jellegű vonalváltás húzódik meg.

/folyt.köv./

7.35/ra

-3-

V

kk.4. / vezércikkek ... folyt./ra

a hungcsi, a kkp kb elméleti folyóirata a modernizálás ütemének meggyorsítását azzal indokolja, hogy az elmúlt évben „észrevehetően nőtt az új világháború veszélye”, és ismét visszatér ahhoz a kínai elmélethez, hogy a harmadik világháború elkerülhetetlen. kínának - folytatja a hungcsi-, időben fel kell készülnie a háborúra, s ezt a felkészülést a legjobban és a legteljesebben a „négy modernizálás”, gyorsabb valóráváltása biztosíthatja. diplomáciai és sajtókörökben hangsúlyozzák, hogy ez az érvelés elsősorban belpolitikai propaganda célokat szolgál és nem ad valamennyire is elfogadható magyarázatot arra, hogy miért hirdeti meg a kínai vezetés az „új hosszú menetelés”, lerövidítésének politikáját, amely sokakat erősen emlékeztet az ötvenes években megkísérelt és teljes kudarccal végződött „nagy ugrás”, politikájára.

bővíti a kérdőjelek körét az is, hogy egy-két mezőgazdasági és ipari siker mellett mindkét vezércikk olyan problémák megoldására hívja fel a kínai gazdasági és politikai vezetőket az „új forradalomnak”, nevezett korszerűsítés keretében, amelyek rendezéséhez szerény számítások szerint is hosszú évek kellene. ilyen problémák a következők: szakítani kell a kisárutermelői mentalitással és koncepcióval, a vezetők körében elburjánzott szüklátókörséggel, a közönnyel és a korlátolt provincializmussal. olyan vezetést kell kinevelni és a vállalatok, a gyárak és az üzemek élére állítani, amely nem csak képes, hanem alkalmas is a valóban korszerű termelés irányítására és továbbfejlesztésére.

a vezércikkekben felsorolt problémák, valamint annak fényében, hogy néhány hónappal ezelőtt a vezetés még arról beszélt, hogy kínának több évtizedes lemaradást kell bepótolnia a gazdaságban, a tudományban és a technikában, még érthetlenebb, mi lehet a racionális alapja annak az elképzelésnek, hogy a „négy modernizálást”, nem huszonhárom év, hanem ennél rövidebb idő alatt meg lehet valósítani -, mutatnak rá pekingi megfigyelők.

7.50/ra

Ki

kk.5.

kk.5. honecker - asszad

ko/gz/ra pi berlin, 1978. október 2.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

erich honecker ndk államfő és hafez asszad szíriai elnök első berlini megbeszélésein egybehangzóan úgy értékelte a két ország kapcsolatait, hogy azokat a szoros barátság, a gyümölcsöző együttműködés és az antiimperialista szolidaritás jellemzi, s a hosszú évek óta fejlődő jóviszony egyszere szolgálja a két nép jólétét, s a békéért, a nemzetközi biztonságért és a társadalmi haladásért vívott közös harcot.

hafez asszad párt-és kormányküldöttség élén vasárnap érkezett többnapos hivatalos látogatásra az ndk-ba. az ndk-szíriai csúcstalálkozó fő helyén a nemzetközi kérdésekről, mindegyikkel a közel-keleti helyzetről folytatott véleménycsere áll.

erich honecker az asszad tiszteletére adott vasárnap esti vacsorán elmondott pohárköszöntőjében különösképpen fontosnak mondotta, hogy az antiimperialista erő fokozott éberséggel és erőteljes egységgel szálljanak szembe az imperializmus és a reakció camp david-ben szított új, veszélyes összeesküvésével. „a közel-keleti válság igazságos, demokratikus rendezése a legsürgetőbb feladatok közé tartozik, hogy biztosítható legyen a jog és a szabadság e térség népei számára”, - mondotta honecker, s hozzáfűzte: „feltétlenül és következetesen támogatjuk a szilárdság frontja konferenciájának határozatait”, megállapította, hogy „a camp david-i különálkozó és az ottani titkos megállapodások nemcsak, hogy nem oldják meg a közel-keleti konfliktus alapproblémáit, hanem elnyújtják és nehezítik a konstruktív, tartós megoldást, s még veszélyesebbé teszik a helyzetet a világ e térségében”,.

az ndk államfő aláhuzta, hogy a helyzet komplex és demokratikus rendezésére van szükség, amely megszünteti a konfliktus valóságos okait és alapot teremt a tartós békéhez. „ez megköveteli az izraeli csapatok visszavonását minden megszállt arab területről és a palesztin arab nép nemzeti jogainak biztosítását, beleértve a nemzeti állam megalapításának jogát épügy, mint minden állam biztonságának garantálását a közel-keleten. ilyen átfogó rendezés csak minden érdekelt fél, különösen pedig a palesztin felszabadítási szervezet közreműködésével érhető el”,. honecker aggodalmát fejezte ki a libanoni helyzet újbóli kiéleződése miatt is, s aláhuzta, a közel-keleti térség robbanékony helyzete világossá teszi, hogy ma fontosabb mint valaha a fellépés a hidegháború erői ellen, a fegyverkezési hajszá megszüntetéséért, a leszerelésért, az enyhülési folyamat továbbviteléért. „az ndk megtesz minden tőle telhetőt, hogy alkotóan hozzájáruljon a szocialista államok közössége és a közel-keleti népek szövetségének erősítéséhez”, - mondotta az nszép kb főtitkára.

/folyt.köv./

7.55/ra

Ki

-5-

kk.5. /honeycker - ... folyt./ra

hafez asszad megállapította, hogy szíria hasonlító módon értékeli a közel-keleti térségben bekövetkezett veszélyes fejleményeket, mint az ndk. „a közel-keletet eddig még sohasem tapasztalt méretű ellenséges offenzíva veszélyezteti, ami egyben kérdésessé teszi a biztonságot és a békét az egész világon, - mondotta a szíriai elnök, s rámutatott, hogy a camp david-i manőverek „távolról sem a békét szolgálták, hanem kísérletet jelentenek arra, hogy az arab nemzetet létszámegoldással kapitulációra kényszerítsék,„ felhívta a figyelmet arra, hogy az izraeli megszállás fennmaradásával, sőt legalizálásával megmarad a közel-keleti robbanékony helyzet minden tényezője, s ilymódon „a fejlemények inkább a háború, mint a béke irányába mutatnak,„

asszad elnök emlékeztetett a szilárd frontja damaskuszi határozataira, amelyek „tartalmazzák a fennálló együttműködés megszilárdítását a szocialista országokkal, élükön azzal a szovjetunióval, amely mindenkor következetesen igazságos harcunk mellett áll, támogatja ügyünket, szilárd barátságot és együttműködést tart fenn velünk,„ a szíriai elnök meggyőződését fejezte ki, hogy „a küzdelem, amit szövetségeseinkkel együtt vívunk, eredményes lesz, s a helyzetet jobbra tehetjük,„ a világnak - mondotta - ma olyan igazságosságra és békére van szüksége, amely számotvet a tényleges helyzettel. szíria a jövőben tovább fokozza erőfeszítéseit, hogy hozzájáruljon az igazságos béke megteremtéséhez -, hangoztatta asszad.

erich honeycker a népek barátsága nagy csillagát nyújtotta át asszad elnöknek, hafez asszad pedig az omajjad-rendet szíria legmagasabb kitüntetését adta át az ndk államfőjének.

az ndk -szíriai megbeszélések folytatódnak.

kk.6. ausztráliai szocialista párt

pl/mh/br/ra pi s y d n e y, 1978. október 2. /mti/

az ausztráliai szocialista párt iii.kongresszusa a hét végén elfogadott határozatában élesen elítélte a vietnami szocialista köztársaság belügyeibe való kínai beavatkozást, csakugy, mint a vietnami határon elkövetett provokatív kambodzsai akciókat.

kinával foglalkozó határozatában a kongresszus leleplezte peking expansionista törekvéseit, és rámutatott: a kínai kommunista párt és a kínai kormány jelenlegi vezetői az országot a háború felé hajtják.

/folyt.köv./

8.00/ra

-6-

Ki

kk.6. / ausztráliai ... folyt./ra

a pártkongresszus további határozatai elítélték a camp david-ben létrejött megállapodásokat, s a párt teljes szolidaritásáról biztosította az apartheid és a faji megkülönböztetés ellen, a függetlenségért és a demokráciáért harcoló afrikai népeket.

a jelenlegi ausztráliai helyzettel foglalkozva a kongresszus elítélte a három éve hivatalban lévő liberális és agrárpárti koalíciós kormány bel-és külpolitikáját, mely ellentétes az ausztráliai nép és különösen a munkásosztály érdekeivel./taszsz,adn/

.-.

kk.7. vietnami külügyminisztériumi nyilatkozat

pl/mh/br/ra pi h a n o i, 1978. október 2. /mti/

a vietnami külügyminisztérium vasárnap nyilatkozatban utasította vissza a kambodzsai kormány fejének, pol potnak vietnam elleni rágalmozó kijelentéseit. a külügyminisztérium szóvivője emlékeztetett arra, hogy pol pot szeptember 27-i beszédében a tényeket durván elferdítve vietnamot annexiós törekvésekkel vádolta, majd demagóg ajánlatot tett: „kambodzsai kész barátsági és meg nem támadási szerződést aláírni vietnammal,„

a vietnami külügyminisztérium szóvivője nyilatkozatában hangsúlyozta: a pol pot-klikk a barátsági és meg nem támadási szerződésre való felhívással csupán arra törekszik, hogy mind a nemzetközi, mind a belső közvélemény előtt leplezze a vietnami néppel szembeni ellenséges politikáját, s a saját népével szemben folytatott irtóhadjáratot. e képmutató felhívás ugyanakkor azt a célt is szolgálja, hogy megmentse a kambodzsai vezetést a teljes nemzetközi elszigetelődéstől.

a szóvivő a továbbiakban rámutatott arra, hogy a phnom penh-i vezetők peking áldásával fokozzák a határháborút vietnammal, durván megsértik a vietnami szocialista köztársaság területi szuverenitását, és megszámlálhatatlan véres bűncselekményt követnek el a vietnami néppel szemben. ezzel egyidőben elutasítanak mindenféle tárgyalást, és visszautasítanak minden ésszerű és logikus javaslatot, amelyet vietnam terjesztett elő a két ország kapcsolataiból eredő problémák rendezésére.

/folyt.köv./

8.10/ra

-7-

Ki

kk.7. / vietnami ... folyt./ra

a külügyminisztérium szóvivője nyilatkozatában végezetül leszögezte: a vietnami szocialista köztársaság álláspontja egyértelmű és világos. vietnam kormánya és népe sikraszáll a tárgyalások mellett a fennálló problémák rendezése érdekében. a február 5-én és június 6-án erre vonatkozóan előterjesztett javaslatok továbbra is érvényben vannak./vna/

--

kk.8. palesztin gerillaakciók

b/hf/ra pi b e i r u t ,1978. október 2./mti/

a wafa palesztin hírügynökség jelentése szerint az akabai-öbölben szombaton elfogadott palesztin gerillacsoport fogságba esése előtt izraeli katonai célpontokat támadott meg eilat kikötőjétől délre, s súlyos károkat okozott az ellenségnek.

az esetről vasárnap kiadott izraeli katonai közlemény a szokásos módon elhallgatta azt a tényt, hogy a gerillaegységet akciójának végrehajtása után fogták el az izraeli parti járőrök, s a jelentésből kimaradt az is, hogy az izraeli naszád támadása következtében két fatah-gerilla életét vesztette. a wafa beszámolója megerősítette az izraeli hivatalos közleménynek azt a részét, amely szerint a foglyul ejtett hét palesztin közül hárman sebesülten kerültek az ellenség kezére. a wafa ugyanebben a jelentésében beszámolt arról is, hogy palesztin gerillák szombaton három akciót hajtottak végre a megszállt ciszjordániában és a gazai-övezetben, izraeli katonai járművek ellen./reuter/

--

kk.9. szénfejtés toronyházak alatt

a-vi/br/ra pi d o n y e c k ,1978.október 2./mti/

negyedmillió tonna szenet termeltek ki eddig az ukrainai donyock város egyik lakótelepének 11 emeletes épületei alatt. ez az első eset, hogy engedélyezték a szénkitermelést magasépületek alatt. a házak megsüllyedését úgy gátolják meg, hogy a kibányászott széntelep helyére nagynyomású levegővel meddő anyagot juttatnak. a töltőanyag elég tömör ahhoz, hogy a felső közetréteg és a városi épületek súlyát elbirja.

/folyt.köv./

8.30/ra

-8-

Ki

kk.9. / szénfejtés ... folyt./ra

a kitermelést végző gorkij aknát a közeljövőben új sűrített levegős rendszerrel szerelik fel, ami lehetővé teszi még néhány millió tonna kokszolható szén kitermelését./taszsz/

--

kk.10. rövid hírek

b-rg/bl/fm/ra pi

1978. október 2. /mti/

w a s h i n g t o n : andrei

az egyesült államokban tartózkodó stefan andrei román külügyminiszter a hét végén találkozott zbigniew brzezinski-vel, az amerikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadójával. a fehér házban lezajlott megbeszélésen - mint az agerpres jelentette - a két ország magas rangú képviselői kölcsönös látogatásaikról aláírt megállapodások végrehajtásáról és a román-amerikai együttműködés fejlesztéséről volt szó. megvitatták a közös érdeklődésre számot tartó nemzetközi kérdéseket is./agerpres/

s a n m a r i n o : kormány

san marinóban vasárnaptól kezdve fél évig a kommunista párti ermenegildi gasperoni és a szocialista párti adriano reffi régenskapitányok vezetésével működik a kormány. az olaszország észak-keleti részén fekvő kis köztársaságban a májusi választásokon a két baloldali politikus aratott győzeimet./upi/

m i l á n ó : vörös brigádok

az olasz rendőrség vasárnap milánóban letartóztatta a vörös brigádok terrorszervezet egy tagját, egyikét annak a 18 személynek, akiket az aldo moro volt miniszterelnök meggyilkolásában való részvétel miatt köröznék, antonio savinot, a fiat gyár volt munkását a rendőrség csak tűzpárbajban tudta foglyul ejteni. a lövöldözés során a terrorista és két rendőr megsérült. az akció során egy nő is letartóztattak. a terrorista savinot 1977-ben egyszer már elítélték emberrablás miatt, azonban sikerült megszöknie a börtönből és azóta illegálisan élt./reuter/

--

8.45/ra

-9-

Ki

kk.11. hajlék - mammutcsontból

ék/ra pi m o s z k v a , 1978. október 2. /mti/

mammutcsontból készült, a késői kőkorszakból származó hajlékra akadt az ukrán tudományos akadémia zoológiai intézetének expedíciója a dnyeper parti mezsirics faluban. bár a kutatók még nem hatoltak be a paleolitikus kori házba, azt máris megállapíthatták, hogy jobb állapotban maradt fenn, mint a néhány évvel ezelőtt feltárt hasonló leletek. a helyszínen talált, rénszarvas csontból készült, művészien megmunkált vezéri pálcából arra következtettek, hogy mintegy 12 ezer évvel ezelőtt élt vadásztörzs főnökének hajlékára bukkantak.

--

kk.12. űrhajózás - carter

b-kf/fm/ra pi c a p e c a n a v e r a l , 1978. október 2. /mti/

a felderítési feladatokat ellátó műholdak „óriási mértékben hozzájárulnak valamennyi nemzet biztonságához”, - jelentette ki carter amerikai elnök vasárnap a nasa, az országos űrhajózási hivatal megalakításának huszadik évfordulóján a floridai cape canaveralban.

évfordulós beszédében az amerikai elnök megerősítette az egyesült államoknak azt a szándékát, hogy „megőrizze vezető szerepét”, az űrkutatásban és hogy a tudományos kutatás céljait összhangba hozza az űrtechnika gyakorlati felhasználásával.

az amerikai űrkutatás és technológia további céljairól szólva carter megemlítette az űrrepülőgép kifejlesztését, amely gazdaságosságával és nagy teherbíró-és befogadóképességével „forradalmasítja”, majd a világűrbe történő személy- és teherszállítást.

az elnök ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az űrkutatás nem történhet az ország egyéb szükségleteinek rovására. ezért - mondotta - még korai lenne anyagi eszközöket olyan költséges tervek megvalósítására lekötöni, mint „űrgyárak”, és föld körül keringő naperművek létesítése./upi/

--

9.00/ra

-10-

K

kk.13. dél-korea - hadsereg

a-rp/br/ra pi s z ö u l , 1978. október 2. /mti/

dél-korea a világ ötödik legnagyobb katonai gépezetével rendelkezik - így summázta a kyodo japán hírügynökség tudósítója a dél-koreai hadsereg megalakításának 30. évfordulója alkalmával vasárnap rendezett katonai felvonuláson látottakat.

a szöuli „erőbemutató”, kapcsán a tudósító kiemeli, hogy dél-korea erőltetett fegyverkezésbe kezdett a 7. amerikai gyalogos-hadosztály 1971-ben történt kivonulása után, hozzálátott az önálló hadiipar kifejlesztéséhez. két évvel később szöul megkezdte az m16 típusú amerikai karabély dél-koreai változatának gyártását és kézigyránátok tömegtermelését, az amerikai katonai erő ázsiai csökkenésével párhuzamosan dél-korea fokozta a militarizálást. saját rakétatípust fejlesztett ki, és katonai szakértők szerint hamarosan hozzáfoghat harci repülőgépek és nukleáris robbanófejek helyi előállításához is.

a kyodo szerint a dél-koreai szárazföldi erők személyi állománya 560 ezer főt számlál; a tengerészetnél 45 ezer katonával. a hadiflottának 15 rombolója van; a légierő 335 repülőgéppel rendelkezik. a tartalékos állomány létszáma 1,1 millió. haderejének személyi állományát tekintve dél-korea a világ ötödik legnagyobb katonai hatalma./kyodo/

--

kk.14. újabb harcok beirutban

b-rg/fm/ra pi b e i r u t , w a s h i n g t o n , 1978. október 2. /mti/

páratlan heveségű tüzpárhaj robbant ki beirutban hétfőre virradóra, mindössze harminchat órával a szombaton életbe lépett tüzszünet kezdete után. a szembenálló felek - a főváros keleti részét kézben tartó jobboldali milicciák és a szíriai többségű arabközi békefenntartó erők - valamennyi rendelkezésükre álló fegyvert bevetették a hajnali három óra előtt kiújult csatározásban.

/folyt.köv./

9.10/ra

-11-

K

kk.14. / ujjabb harcok .. folyt./ra

a nehéztüzérségi és aknavetőtüz felújításának közvetlen előzménye, hogy a jobboldali pártok vasárnap fenyegető hangú közleményt adtak ki, melyben kijelentették: „megtisztítják libanont a szíriaiaktól,, az arabközi erők megbízgatása október 26-án jár le, s a jobboldal mindent elkövet, hogy megakadályozza a mandátum meghosszabbítását. ebben az igyekezetében a fegyveres provokációk mellett szárkisz elnök megfenyegetésétől sem retten vissza. a „felszabadító harc,, jelszavával összetűzéseket provokáló libanoni jobboldaliak és az arabközi békefenntartó alakulatok között már vasárnap is lezajlottak a tüzszünetet sértő kisebb lövöldözések.

a jobboldali milicisták közlése szerint a hétfő hajnali arabközi ellentámadás fő célpontja asrafije negyede, minde- nek előtt katonai létesítmények, így a falangista párt haditanácsának épülete volt. a libanoni polgárháború óta - egybehangzó jelentések szerint - leghevesebb tüzpárbaj a hétfő reggeli órákban némileg elcsitult./afp,reuter,upi alapján/

waldheim ensz-főtitkár és carter amerikai elnök vasárnap az amerikai florida állambeli orlandóban a mind feszültebbé váló libanoni helyzetről tárgyalt. a megbeszélésről közös közleményt adtak ki, melyben mindketten sürgették a válság politikai megoldását s a közlemény kiadásának időpontjában még életben volt tüzszünet betartását. waldheim és carter a nemzetközi kereskedelmi kamara 26. kongresszusának ünnepélyes megnyitóján jelent meg orlandóban./ap,afp,reuter/

--

kk.15. egyiptom

b/hf/fm/ra pi k a i r ó, 1978. október 2. /mti/

szadat egyiptomi elnök hétfőn délelőtt beszédet intéz az ország népéhez, hogy magyarázatot adjon a camp david-i megállapodások megkötéséről, s kijelölje az új helyzetnek megfelelő legújabb belpolitikai irányvonalat. általános várakozás szerint az elnök parlamenti beszédében, amelyet a rádió és a tv is közvetít, bejelenti az egyiptomi-izraeli közvetlen tárgyalások megkezdésének időpontját és helyét, valamint a kormányzati szinten várható változásokat.

/folyt.köv./

9.35/ra

-12-

Ki

kk.15. / egyiptom ... folyt./ra

kairóban vasárnap sajtókonferencián jelentették be, hogy szadat elnök nemzeti demokrata pártja, amelynek „alapító,, között 244 parlamenti képviselő van, megkapta a hivatalos jóváhagyást, s a jövő héten megtartja alakuló kongresszusát. musztafa khalil, a pártokkal foglalkozó parlamenti különbizottság elnöke közölte, hogy az elnöki intézésre keletkezett párt dokumentumait rendben lévőnek találták, az új párt a törvényben előírt husz parlamenti képviselőnél többnek a támogatását élvezzi, a tagság összetétele „megfelelő,, így nincs akadálya annak, hogy hivatalos engedélyt kapjon törvényes működéséhez.

a szociáldemokrata irányzatú új párt megalakításának jelszavát szadat elnök az 1952-es júliusi forradalom évfordulóján adta ki. azóta a tömeges átjelentkezések miatt gyakorlatilag elszorvadt mamduh szalem miniszterelnök egykori mammutpártja / a parlamenti mandátumok több mint 80 százalékaival rendelkező /, s két héttel ezelőtt kimondta feloszlását. a nemzeti demokrata párt kongresszusa után minden valószínűség szerint kormányváltásra is sor kerül./upi/

--

kk.16. nimeri - nszk

or/ra ng b o n n , 1978. október 2. /mti/

az afrikai és a közel-keleti helyzet megvitatása áll gaafar nimeri szudáni államfő nszk-beli háromnapos hivatalos látogatásának középpontjában.

nimeri, aki vasárnap délután érkezett bonnba, hétfőn délelőtt walter scheel köztársasági elnökkel, délután pedig hans-dietrich genschel külügyminiszterrel találkozik. kedden schmidt kancellárral folytat megbeszéléseket, ezen kívül találkozik a parlamenti pártok vezetőivel, valamint a nyugatnémet ipar és kereskedelem képviselőivel.

a szudáni elnök látogatásának bonni diplomáciai körökben azért tulajdonítanak különös jelentőséget, mert nimeri jelenleg az afrikai egységszervezet elnöke. a nyugatnémet vezetők szeretnék minél tevékenyebb részt vállalni az afrika déli részén kialakult válság körüli diplomáciai manőverekben éppen úgy, mint a közel-keleti helyzet rendezésében. mindkét viszonylatban fontosnak tartják, hogy szudán „mérsékelte,, magatartást tanúsítson, vagyis ne helyezkedjék szembe a nyugati országok érdekeivel.

/folyt.köv./

9.40/ra

-13-

Ki

kk.16. / nimeri - ... folyt./ra

a harmadik nagy téma a fejlett ipari országok és a fejlődő államok viszonya. az alapvető érdekelletetek feloldására tett erőfeszítéseivel bonn vezető szerepet kíván játszani az ugynevezett „észak-dél”, párbeszédben, amelytől a nyugatnémet gazdaság és a külpolitikai pozíciók javulását egyaránt reméli./sándor/

--

kk.17. gromiko - hazatérés

a-it/br/ra pi m o s z k v a ,1978. október 2./mti/

new york-ból hétfőn hazatért moszkvába andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere, az ensz-közgyűlés 33. ülészakán résztvevő szovjet küldöttség vezetője./taszsz/

--

kk.18. ürkutatási kongresszus

már/ra ng b e l g r á d ,1978. október 2./mti/

dubrovnikban hétfőn megkezdte érdemi munkáját a nemzetközi ürkutatási szövetség 29. kongresszusa, amelynek munkájában 36 ország több mint 1200 tudósa és szakértője vesz részt.

a plenáris ülésen leonyid szedov szovjet akadémikus felolvasta „az ürkutatás a békéért és az emberi haladásért”, című előadását, majd munkacsoportokban megkezdődött a vita az ürkutatás időszerű kérdéseiről.

a kongresszus munkacsoportjai a fő probléma, az ürkutatás békés hasznosításának kérdése mellett egész sor más, jelentős témával foglalkoznak. így a többi között előadás hangzik el a szaljuton végzett orvostudományi kísérletek eredményeiről, a nemzetközi úrjog kimunkálásáról, a világűrbeli mentőakciók lehetőségéről, stb.

a tanácskozás október 8-ig tart./márkus gyula/

--

9.45/ra

-14-

Ki

kk.19. namibia - nszk

or/ra ng b o n n ,1978. október 2.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

a namibiai válság megoldását szorgalmazó öt nyugati állam - az nszk, az egyesült államok, nagy-britannia, franciaország és kanada - szükség esetén elküldi külügyminiszterét pretóriába, hogy „az utolsó pillanatban”, megkísérelje jobb belátásra bírni a dél-afrikai kormányt. bonni jólétesült diplomáciai körökből származó értesülés szerint a biztonsági tanács öt nyugati tagországának külügyminiszterei new yorkban, az ensz-közgyűlés ülészakának megnyitása alkalmával egyeztek meg ebben a feltételes tervben.

a frankfurter allgemeine zeitung értesülése szerint az nszk „tragédiának”, tartaná, ha a dél-afrikai fajüldözők eltenállása miatt nem valósulhatna meg a biztonsági tanács namibiai rendezés terve. más sajtóértesülések szerint a válságnak különös és jellemző belpolitikai következményei is vannak az nszk-ban: genscher külügyminiszter, a bonnban kormányon lévő szabaddemokrata párt vezetője ensz-beli beszédének elmondása után tiltakozások tucatjait kapta olyan nyugatnémet cégektől, amelyek jelentős gazdasági érdekelttséggel rendelkeznek dél-afrikában. a tiltakozó nagyvállalkozók attól tartanak, hogy a namibiai helyzet további éleződése esetén az nszk gazdasági pojkottot léptet életbe, ez pedig súlyos érvágást jelentene számára, hiszen több mint 620 millió márkát fektettek be dél-afrikai vállalkozásokba. a dél-afrikai helyzet kedvezőtlen alakulásától a nyugatnémet acélipar vezetői is tartanak, tekintve, hogy az acélgyártáshoz szükséges króm legnagyobb részét eddig pretóriától kapták.

a különböző helyi választások előtt álló fdp számára különösen kinos lenne, ha hagyományos választói - a szabad vállalkozók - egy része elfordulna a párttól. ezért a külügyminisztériumban - a der spiegel című hetilap értesülése szerint - már dolgoznak egy „kibuvó formulán”,. eszerint amennyiben az utolsó pillanatban mégis sikerülne megvalósítani a választásokra vonatkozó bt-határozatot, a fő érdem a kezdeményező nszk-é, ha viszont a terv kudarcba fullad, a teljes felelősséget a dél-afrikai rezsimre kell hárítani.

--

9.55/ra

-15-

Ki

kk.20. nicaragua - pérez

a-it/br/ra pi new york, 1978. október 2. /mti/

élesen bírálta somoza nicaraguai diktaturáját a newsweeknek adott interjújában carlos andrés pérez venezuelai elnök.

pérez visszautasította egyes nyugati körök próbálkozásait, hogy a nicaraguai eseményeket úgy állítsák be, mintha somoza ellen mindössze egy kislétszámú „szélsőséges” csoport harcolna. az egész nép, az egész ország harcba lépett a gyűlölt rezsim ellen - mutatott rá pérez. - senki előtt nem titok, hogyan jutott hatalomra a somoza-dinasztia, s az sem titok, hogy az egyesült államok továbbra is a legszorosabb kapcsolatban áll a diktátori rezsimmel.

a venezuelai elnök aggodalmát fejezte ki az esetleges amerikai beavatkozás lehetőségéről szóló jelentések kapcsán. megjegyezte, hogy az egyesült államok, ha veszélyeztetve érzi érdekeit, azonnal megfeleldkzik a más államok belügyeibe való be nem avatkozás elvéről./taszsz/

--

kk.21. iráni helyzetkép

nt/ra ng teherán, 1978. október 2.

nyrádi róbert, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

az iráni fővárosban a vasárnapi - incidensek nélküli - részleges munkabeszüntetés után hétfőn az élet visszatért rendes kerékvágásába, mindenütt folytatódott a munka. változatlanul tart azonban a rendkívül élénk politikai tevékenység.

dzsafar sarif-emami kormányfő a sajtóban közölt nyilatkozatában bejelentette, hogy a külföldi emigrációban élő irániak „szabadon”, és „minden megtorlás nélkül”, visszatérhetnek hazájukba, amennyiben az alkotmány előírásait és az állam törvényeit betartják. manuser azmun, a végrehajtó ügyek államminisztere a kormányfő nyilatkozatát ismertette, újságírók kérdésére válaszolva elmondotta, hogy a kormány állásfoglalása értelemszerűen azt jelenti, hogy a mintegy másfél évtizede irakban száműzetésben élő ismert vallási vezető, khomeini ayatolla is bármikor hazatérhet

/folyt.köv./

10.00/ra

-16-

Ki

kk.21. / iráni ... folyt./ra

a hétfő reggeli lapok részletes tudósításokban számolnak be a parlament vasárnapi viharos üléséről. a képviselők elé több törvényjavaslatot terjesztettek. ezek között szerepelt a gyülekezési szabadságra vonatkozó tervezet is, amelyet mohammad baheri igazságügyminiszter terjesztett elő. a törvényjavaslatot, mint nem kielégítőt és politikailag nem megfelelőt, számos képviselő rendkívül hevesen bírálta és elfogadhatatlannak minősítette. az igazságügyminiszter válasza alatt - tiltakozásul - 30 ellenzéki törvényhozó és több más képviselő is elhagyta az üléstermet.

vasárnap mashad városában gyilkos merénylet zajlott le: két eddig ismeretlen személy megölt egy magasrangú rendőrtisztet, gépkocsivezetőjét pedig súlyosan megsebesítette. a merénylők motorkerékpárjukról nyitottak tüzet a kocsiiban ülőkre.

--

kk.22. francia szocialisták

bd/ra ng párizs, 1978. október 2.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

a 33 éves edwige alice szocialista jelölt győzött párizs 14. kerületében christian de la malene rpr-párti politikussal, párizs alpolgármesterével szemben a vasárnap megrendezett képviselői pótválasztáson. ez sorrendben az ötödik pótválasztás, amelyen a baloldal jelöltje győz a kormánypártiakkal szemben: három esetben a baloldal megőrizte korábbi mandátumát, két esetben - nancyban és most párizsban - elhódította a kormánypárti posztot azt követően, hogy az alkotmánytanács érvénytelenítette a szóbanforgó választókerzetekben márciusban, az általános választásokon elért eredményt. az első fordulóban mindkét esetben szocialista jelölt került a baloldalon belül jobb helyzetbe, és a második fordulóban a mandátumot is megszerezte.

a vasárnapi eredmény igazolja azokat a felméréseket, amelyek szerint a jelenlegi, nagyobb jelentőségű választásoktól évekig mentes időszakban az elégedetlenség, amelyet a kormány nadrágszij-meghuzó politikája kelt, elsősorban a szocialisták vitorláját dagasztja. a kommunista jelöltek szavazati aránya - elsősorban a tartózkodások számának növekedése miatt - kisebb-nagyobb mértékben megcsappant, bár a párt egészében véve megtartotta a márciusi pozíciókat. az fkp központi bizottsága múlt heti ülésén ezt a lemorzsolódást elsősorban annak tulajdonította, hogy a kommunista szavazótábor még nem ismerte fel eléggé a szocialista párt „kettős játékát”, és ezért a felvilágosító munka fokozására szólított.

/folyt.köv./

11.35/ra

-17-

Ki

kk.22. / francia ... folyt./ra

a francia szocialista párt azonban - mutatnak rá a politikai megfigyelők - ezeket a részsikereket nem használhatja ki teljes mértékben. egyrészt azért, mert a legközelebbi jelentősebb tétű választásra csak 1981-ben kerül sor, másrészt pedig azért, mert az 1981-es elnökválasztás perspektívájában a párton belül egyre fokozódó küzdelem bontakozik ki egyrészt francois mitterrand első titkár hívei, másrészt michel rocard országos titkár támogatói között. a tét a szocialista elnöksé-
löltség, ezen túlmenően pedig a párt politikai vonala.

michel rocard „egyfajta anakronizmussal”, vádolta - ismét-
telten is - a pártvezetést, és ezt a sajtó, valamint magán a szocialista párton belül claude estier országos titkár mitterrand elleni személyes támadásként értelmezte. rocard ugyan tagadta, hogy kijelentésének személyes éle lett volna, de hozzáfűzte, hogy személyes megfontolásoknak nem szabad akadályozniuk a párton belüli vitát. az „anakronizmus”, címén, vélik a megfigyelők, lényegében a kommunista párttal való egy-ségpolitikáról, illetve annak maradványairól van szó. mintterrand ugyan bírálja a kommunista vezetőket és azt hangsúlyozza, hogy a szocialista pártnak -egyedül is, képesnek kell lennie megvalósítani a „baloldal egységét”, elvileg azonban csak a baloldal unióját tartja lehetséges politikának és elveti a kormánykoalícióhoz való nyílt közlekedés gondolatát. michel rocard sem akar minden hidat felégetni a kommunisták irányában, de nagyobb mozgásszabadságot sürget és szakítást hirdet a „rég-i sablonokkal”, ez elsősorban a párt gazdasági programjának, így a szociális célkitűzéseknek a baloldal közös programjából kiinduló részeire /például a 2400 frankos minimálbérre/ vonatkozik.

-.-

kk.23. Lengyelország - bulgária

tj/ba/ra ng

1978. október 2. /mti/

s z ó f i a

a rabotniczeszko delo, a bkp központi lapja hétfői szá-
mában közli annak az interjunak a szövegét, amelyet a lap fő szerkesztője készített edward gierek-vel, a lemp kb első tit-
kárával. edward gierek, aki párt-és kormányküldöttség élén rö-
videsen szófiába látogat, az interjuban elemezte lengyelország bel-és külpolitikáját, szólott a hetvenes években elért nagy-
arányú gazdasági növekedésről, a tőkés világgazdaság válságá-
nak kedvezőtlen hatásáról, valamint lengyelország hozzájárulá-
sáról az enyhülési politika sikeréhez. bulgária és lengyelor-
szág kapcsolatait elemezve a lemp kb első titkára hangsúlyoz-
ta, hogy mindkét ország állami és pártvezetősége a szocialis-
ta országok eszmei-politikai egységének szilárdítását, sokolda-
lu együttműködésének továbbfejlesztését tekinti fő feladatának.
/folyt.köv./

12.45/ra

-18-

Vh

kk.23. / Lengyelország - ... folyt./ra

ennek megfelelően lengyelország nagy jelentőséget tulajdonít a baráti bulgáriával kiépített kapcsolatok elmélyítésének. a gazdasági együttműködés eredményeit méltatva a edward gierek rá-
mutatott, hogy a két ország árucsereforgalma az elmúlt 20 év-
ben 15-szörösére emelkedett: és hogy a gazdasági fejlődés szint-
je lehetővé teszi az együttműködés formáinak szakadatlan gaz-
dagítását. a lemp kb első titkára végezetül hangsúlyozta, hogy igen kedvezőek a lehetőségek a műszaki-tudományos, a kulturális, az idegenforgalmi, a sport- és egyéb vonatkozású kapcsolatok fejlesztésére is./temesi jános/

v a r s ó

edward giereknek, a lemp kb első titkárának bulgáriai látogatója előtt a lengyel lapok megkülönböztetett figyelmet szentelnek a két ország kapcsolatainak. a trybuna ludu, a lemp kb lapja hétfői számában közölte todor zsvikovval, a bulgár kom-
munista párt központi bizottságának első titkárával, a bnk államtanácsának elnökével készített interjút. todor zsvikov az interjuban hangsúlyozta, hogy a béke és a szocializmus el-
lenségei, akiknek nem sikerült megállítani az enyhülési fo-
lyamatot, most megpróbálják lassítani azt. „nem engedhetjük meg, hogy visszanozzák a hidegháború légkörét”, - mondotta, majd hozzáfűzte: „a nyugati országok reálisan gondolkodó politikusa-
i és vezetői is egyre gyakrabban jutnak erre a következtetés-
re,,.

a kétoldalu kapcsolatokról szólva todor zsvikov emlékez-
tetett azok szilárd ideológiai alapjaira és méltatta fejlődésü-
ket, jelentőségüket a fejlett szocialista társadalom építésé-
ben.

a lengyel lapok, valamint a rádió és a televízió kommentár-
jaikban rámutattak, hogy a két ország gazdasági kapcsolatainak fejlődése igen dinamikus: az árucsereforgalom értéke öt évenként megkétszereződik. jelentős a minőségi fejlődés is, amely első-
sorban a hosszutávú, integrációs jellegű együttműködési progra-
mek szaporodásában nyilvánul meg. jól fejlődik a kulturális együttműködés is. az utóbbi években például a bulgár kiadók évente 15-20 lengyel könyvet adtak ki, és a bulgár közönség az elmúlt három évtized alatt több mint 200 lengyel irodalmi művel ismerkedhetett meg./barabás jános/

-.-

12.50/ra

-19-

13.47/ra

kk.24. közel-keleti hírek

b/hf/sj/ra pk párizs, bagdad, washington -
ton, 1978. október 2./mti/

az izraeli megszállás alatt lévő ciszjordánia és kelet-jeruzsálem 122 helyi vezetője vasárnap jeruzsálemben tartott gyűlésén kategórikusan elutasította a ciszjordánia és gaza korlátozott önkormányzatára camp david-ben kidolgozott kezretmegállapodást, s követelte, hogy ezeken a területeken hozák létre a palesztinok független államát.

atherton amerikai utazó nagykövet, aki a múlt héten tett látogatást izraelben, a hét végén nyilvánvaló propaganda-célokból, találkozott a megszállt palesztin területek lakosságának választott vezetőivel. a találkozóra az eredetileg meghívott 23 vezető közül mindössze kilencen jöttek el, s mint később újságíróknak beszámoltak róla, arról tájékoztatták az amerikai diplomatát, hogy a megszállt területek jövőjének ügyében egyedül a palesztinai felszabadítási szervezetet tekintik illetékesnek. az amerikai diplomata később igen szüszavuan nyilatkozott e találkozóóról.

husszein jordániai uralkodó - aki jelenleg az arab-öböl államaiban folytat eszmecserét a camp david-i megállapodások értékeléséről -, az amerikai cbs televízióknak adott interjújában úgy nyilatkozott, hogy mindaddig várakozó álláspontot foglal el a camp david-i megegyezésekkel kapcsolatban, amíg az egyesült államoktól nem kap kielégítő felvilágosítást számomra, a közel-keleti probléma lényegét érintő kérdésben. az interjuban husszein ezúttal is leszögezte, hogy nem vállalhat erkölcsi felelősséget azokért a megállapodásokért, amelyek egyelőre oly sok bizonytalanságot tartalmaznak. hangsúlyozta azonban azt is, hogy országa mindezt ideig nem csapta be az ajtót a csatlakozás lehetőségé előtt.

az iraki kormány vasárnap felajánlotta: csapatokat küld a szíriai golan-magaslatokhoz, hogy biztosíthassa az izraellel szemben álló arab erők ütőképességét. a bagdadi kormány közleménye indítványozta azt is, hogy létesítsenek kilencmillió dolláros alapot a felszabadítási harc finanszírozására, s egyiptom gazdasági életének talpra állítására abban az esetben, ha kairó lemond a camp david-i megállapodásokról. a camp david-i alku következtében kialakult bonyolult helyzet megvitatására az iraki kormány arab csucsértekezlet összehívását javasolta, s felajánlotta, hogy bagdad vendégül látja a konferenciát./afp,upi/

--

13.20/ra

-20-

14.⁰⁴ E

kk.25. háborus bűnösök

b-kr/wné/sj/ra pk bonn, 1978. október 2./mti

öt volt ss-katonát állítottak bíróság elé, az nszk-beli bochumban. a vádlottak padján helyet foglaló hajdani ss-ek egy büntetőkülönítmény tagjaiként követték el véres kegyetlenségeiket a hitleristák által megszállt belorussziában. a náci hóhérok rémtetteinek 1942-1943 folyamán hét-ezer békés szovjet állampolgár esett áldozatul, köztük gyermekek és nők.

a tárgyalás előkészítésére a nyugatnémet hatóságoknak tizennyolc évre volt szükségük, és ezalatt az idő alatt a mostani vádlottak szabadon élhettek. eredetileg kilenc hitlerista ellen emeltek vádat. négyüket azonban egészségügyi állapotukra és a vádak elégtelenségére való hivatkozással felmentették.

az nszk demokratikus közvéleménye követeli, hogy haladéktalanul állítsanak bíróság elé minden, még szabadon élő náci háborus bűnöst./taszsz/

--

kk.26. die wahrheit - sajtófesztivál

ko/ra ng nyugat-berlin, 1978. október 2.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

vasárnap késő éjszaka a nyugat-berlini szocialista egységpárt történetének egyik legsikeresebb tömegrendezvényeként zárult a párt lapjának, a die wahrheitnek ideai sajtófesztiválja. a sajtóünnep soktizezernyi részvevője között a kommunisták mellett nagy számban voltak képviselve nyugat-berlin más baloldali, demokratikus és antifasiszta erői, mindenekelött a fiatalság. a fesztivál is azt bizonyította, hogy a nyugat-berlini szocialista egységpárt soraiban mind nagyobb arányban találhatók fiatalok, és hogy a munkás, diák és értelmiségi fiatalok körében növekszik a kommunisták befolyása.

a vasárnap megtartott nagygyűlésen horst schmitt, a párt elnöke hivatalosan is megnyitotta a nyugat-berlini kommunisták választási kampányát a városban 1979. március 18-án megtartandó parlamenti és kerületi választásokra. „munkáspártként lépünk fel a választásokon, azzal a céllal, hogy a nagytökével szemben érvényt szerezzünk városunk dolgozó lakossága érdekeinek. - mondotta. külpolitikai kérdésekről szólva horst schmitt hangsúlyozta, hogy a nyugat-berlinre vonatkozó négyoldalú egyezményt, amely az enyhülés egyik döntő tartópillére, szigorúan be kell tartani. veszélyesnek minősítette az egyezmény aláírására irányuló kísérleteket és azokat a mesterkedéseket, amelyek a megállapodás teherbíróképességét vetik próba alá. „ nyugat-berlin számára

/folyt.köv/

13.30/ra

- 21 -

14.²⁵ E

kk.26. /die wahrheit - folyt./ra

ra csak az lehet ésszerű politika, amely a realitásokból indul ki,, - állapította meg a párt elnöke és a realitásokból következő követelménynek minősítette az ndk-val és annak fővárosával szembeni beavatkozási kísérletek megszüntetését, valamint a nyugat és kelet irányába egyaránt normális viszony fenntartását. ,,a válságmentes szocialista világgal való normális gazdasági és kereskedelmi kapcsolatot az ésszerűség parancsa, és kiépítése pozitív hatással lenne nyugat-berlin lakossága szociális és gazdasági érdekeinek érvényesülésére,, - mutatott rá horst schmitt.

számos kommunista és munkáspárti lap képviselői is részt vettek a kétnapos sajtóünnepen. a népszabadságot rókás sándor, a szerkesztő bizottság tagja képviselte. a gazdag kulturális programban nagy sikerrel szerepelt koncz zsuzsa és a beton-együttes.

-. -

kk.27. magyar hónap maconban

bd/ra ng párizs, 1978. október 2. /mti/

október magyar hónap lesz a saone-parti francia kisvárosban, maconban. a hét végén a művelődési központban mintegy ezer érdeklődő részvételével nyílt meg a rendezvénysorozat.

a lyontól északra fekvő, félszázézer lakosú megyei székhelyen a francia-magyar baráti társaság helyi szervezete, a guy foissy író vezette művelődési központ, a szocialista polgármester irányította baloldali városi tanács és a párizsi magyar intézet közreműködésével, magyarországi és franciaországban élő magyar művészek részvételével egész sor érdekes kulturális rendezvényt tartanak.

a magyar hónap keretében képműkiállítás nyílt a művelődési központban, ezt filmplakátok bemutatója és magyar népművészeti tárgyak, magyar hanglemezek és borok árusítása egészíti ki. a magyar hónap során budapesti filmstúdiók alkotásait vetítik maconban, több magyar előadó beszél a magyarországi fejlődés, illetve a francia-magyar kapcsolatok különböző vonatkozásairól /bajomi lázár endre egymaga három előadást tart/, fellép a rajkó-zenekar, valamint szendrey-karper lászló és ágay karola is./baracs dénes/

-. -

13.40/ra

14^{sz} cp

- 22 -

kk.28. rövid hírek

b/kf/fm/ra pk

1978. október 2./mti/

m i l á n ó: emberrablás

öt átlarcos fegyveres hétfőn milánóban elrabolta claudio rancilio-t, egy gazdag olasz építési vállalkozó 31 éves fiát. apa és fia éppen elindultak otthonról, amikor az emberrablók megállították a kocsijukat, kiszállásra kényszerítették a fiút és saját kocsijukban elhurcolták. az ifjú rancilio az idei olaszországi emberrablások 31. áldozata./reuter/

m e x i k ó v á r o s: áradások

a felhőszakadások és viharok miatt mintegy 25 ezer embernek kellett elhagynia lakóhelyét mexikóban. az ország öt szövetségi államában összesen körülbelül 23 ezer hektárnyi mezőgazdasági területet borít víz; hidak és vasutvonalak váltak használhatatlanná. egyedül az északi chihuahua államban mintegy ezer lakóházat döntött romba az ár. a hatóságok helikopteres mentőosztagokkal segítik a lakosságot.-adn,taszsz/

b e l g r á d: közlekedési szerencsétlenség

súlyos közlekedési szerencsétlenség történt vasárnap jugoszláviában: a gorazde és visegrad közötti közúton előzés közben megcsuszott és egy 100 méter mély szakadékba zuhant egy fiatal munkásokat szállító autóbusz. heten a helyszínen életüket veszítették, negyvenen - köztük többen életveszélyesen, illetve súlyosan - megsérültek./mti/

b e l g r á d: ifjusági szövetség

a jugoszláv szocialista ifjusági szövetség 10. országos kongresszusát ez év december 13. és 15. között belgrádban tartják meg. a szövetség országos bizottsága a közeljövőben nyilvánosságra hozza a kongresszus irányelveit./mti/

/folyt. köv./

13.45/ra

14^{sz} cp

- 23 -

kk.28. /rövid hírek.. folyt/ra

p á r i z s : vasutassztrájk

a rendes forgalom harmadára, egyes vonalakon negyedére csökkent a francia vasúti közlekedés, a mozdonyvezetők szombat este kezdődött sztrájkja nyomán. a sztrájkra valamennyi szakszervezet egységes felhívása nyomán került sor, a munkabeszüntetés szerdáig tart. a sztrájkra a munkafeltételek javításáról, a béremelésekről és a vasutak jövőjéről folytatott tárgyalások eredménytelensége nyomán került sor.
/mti/

.-

kk.29. munkáspárti kongresszus - megnyitás

lb/ra ng b l a c k p o o l , 1978. október 2.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

blackpoolban a jövőre esedékes választások és a bérkorlátozó politika keltette és egyre fokozódó belső feszültség jegyében nyílt meg a kormányzó angol munkáspárt ezévi kongresszusa. az 1155 küldött a párt több mint hat és fél millió egyéni és kollektív tagját képviseli, köztük a szervezett dolgozók javarészét. jelen van a kongresszuson számos nyugat-európai szociáldemokrata párt képviselője és sok európai kommunista és munkáspárt megfigyelője is, köztük kornidesz mihály, az mszmp kb osztályvezetője.

joan lester, a munkáspárt idei elnöke megnyitó beszédében felvázolta, milyen erőként kell a munkáspártnak jövőre a választók elé állnia, ha ismét el akarja nyerni a többség bizalmát a kormányzáshoz. kiemelte, hogy „vagy a teljes foglalkoztatottság pártja maradunk, vagy megszününk a munkásképviselet történelmi ereje lenni angliában... a dolgozó tömegek nem fogadják el sokáig a másfélmillió munkanélküliség és a parlagon heverő emberi és anyagi erőforrások nyomasztó ellentmondását. a párt elnöke kiállt a szakszervezetek követeléseiről: a munkahét rövidítéséről és a nyugdíj-korhatár leszállítása mellett, amelyek elsősorban a munkanélküliség enyhítésére irányulnak és a kormány ellenállásába ütköznek.

/folyt.köv./

13.50-ra

14⁵⁵ 4p

-24-

kk.29. / munkáspárti ... folyt./ra

elismerte, hogy a kormány a 30-as évek óta legsúlyosabb tőkés világválság közepette jött létre és évek óta parlamenti kisebbségben és az egk korlátozó intézkedései közepette működik. aláhuzta viszont, hogy a munkásmozgalom így sem nyugodhat bele a közkiadások és a szociális szolgáltatások állandó nyírbálásába, a párt szocialista céljainak háttérbe szorításába.

a kongresszus ezután határozatban méltatta az országos egészségügyi ellátás harminc évét. nyomatékosan hangsúlyozta azonban, hogy a harminc éve még világszerte példamutató ingyenes egészségügyi szolgáltatás színvonala az utóbbi években, a közkiadások súlyos csökkentése folytán erősen hanyatlott. több mint 700 ezer beteg vár kórházi beutalóra, a fogorvosi és a gyógyszerellátásban, valamint a szemüveg-felírásnál megszűnt az ingyenesség. a magángógykezelés előretörése tovább rombolja az állami hálózatot és éppen a leginkább rászorulókat fosztja meg az orvosi ellátástól. sok küldött felháborodva mutatott rá, hogy kórházak botrányos bezárása, az állami egészségügyi ellátás lejárata „a munkáspárt szociális művének alapjait kezdi ki... a határozat követezte az orvosi szolgáltatás ingyenességének helyreállítását, az egészségügyi kereteinek növelését, a hálózat állandó bővítését.

délután kerül sor a kongresszus központi jelentőségű gazdasági vitájára.

.-

kk 30. nicaragua - szolidaritási konferencia

a-it sj bzs pk panamaváros, 1978. október 2. /mti/

a somoza-rezsimelet élesen elítélő nyilatkozat elfogadásával ért véget panamavárosban a nicaraguai nép iránti szolidaritás kontinentális konferenciája. a résztvevők - 15 amerikai állam képviselői - a „panamai deklaráció,-nak elnevezett dokumentumban leleplezték a népiirtó háborút folytató diktatura büntetéseit, s a rezsimelet gazdasági, politikai és katonai téren egyaránt támogató amerikai imperializmust.

a konferencia résztvevői a nicaraguai diktatura elítélésére és bojkottálására, a kapcsolatok megszakítására szólították fel az ensz-et, valamint latin-amerika és az egész világ valamennyi demokratikus kormányát. egyben felkérték a béke-világranácsot, hogy mielőbb rendezze meg a nicaraguai nép iránti szolidaritás nemzetközi konferenciáját. /taszsz/

14.08/bzs

15⁰⁷ 4p

- 25 -

kk.31. hírek az ndk-ból

ko bzs ng b e r l i n, 1978. október 2. /mti/

október 13-ra összehívták az ndk népi kamarája - a törvényhozás - soronkövetkező ülészeit. az ülés napirendjén egyebek között az ndk új honvédelmi törvényének tervezete és az 1977-es költségvetés zárszámadása szerepel.

x x x

táblás ház előtt, megérdemelt sikerrel - hosszú percekig tartó tapsvihartól kísérve - bucsuzott vasárnap este fejes endre-presser gábor „jó estét nyár, jó estét szerelem,„ című darabjával berlintől a budapesti vígszínház. a társulat - az ndk-ban első ízben megrendezett szocialista színházművészeti napok keretében - weimarban folytatja vendégszereplését.

ugyancsak vasárnap este fergeteges sikert aratott - főként fiatalokból álló közönség előtt - a xxii. berlini ünnepi napok keretében fellépő lokomotív gt is. az ndk-ban is jól ismert és igen népszerű együttes kedden is fellép berlinben.

x x x

a volk und welt ndk-kiadó gondozásában, a győzelem könyvtára elnevezésű sorozatban megjelent nagy lajos budapesti ostrom-élményeit összefoglaló „pincenapló,„-ja. a berlini national zeitung a könyv kiadása kapcsán megállapítja, hogy nagy lajos „az egyik legmarkánsabb magyar szocialista író-egyéniség,„

x x x

25 éves a „distel,„ /bogáncs/ berlin közkedvelt politikai kabarészínháza. a „distel,„ 1953. október 2-i megnyitása kezdetét jelentette az ndk-beli szocialista kabarészínháznak, amely azóta az ndk színházművészetének megbecsült összetevője. a kabaré ironikus, kritikus-önkritikus hangvételű műsorai szerves tartozékai az ndk politikai életének is. a „distel,„ nyomán született meg lipcsében az azóta világhírűvé vált „pfeffermühle,„ /borsörtő/ és a drezdai „herkuleskeule,„ /herkules-buzogány/. a berlini kabaré első műsorának címe „hurrá, a humor betervezve,„ volt. a jubileumi műsor ennek - a „distel,„-re jellemző - szarkasztikus változata: „a hurrá betervezve,„

..-

14.13/bzs *de*

- 26 -

kk.32. lengyel egyetemi tanévnyitó - gierek

ba/ra ng v a r s ó, 1978. október 2.

barabás jános, az mti tudósítója jelenti:

edward giereknek, a lemp kb első titkárának részvételével tartották meg hétfőn katowicében lengyelország felsőoktatási tanévének ünnepélyes megnyitóját. a hatalmas sportcsarnokban, amely már számos fontos politikai nagygyűlés színhelye volt, edward gierek a legfelsőbb párt-és állami vezetés nevében sok sikert kívánt az oktatóknak és a hallgatóknak egyaránt az új tanévhez. kiemelte, hogy az egyetemek és főiskolák mind nagyobb számu és mind jobban képzett szakembert biztosítanak az ország fejlesztéséhez, és az elért eredményekkel kapcsolatban megemlékezett sylwester kaliski professzornak, a közelmúltban tragikus halált halt felsőoktatási miniszternek az érdemeiről is.

a lemp kb első titkára emlékeztetett rá, hogy a párt központi bizottságának legutóbbi, 12. plénuma éppen a tudomány fejlesztésének kérdéseivel foglalkozott és új távlatokat nyitott meg. méltatta azokat a gazdasági, társadalmi és kulturális eredményeket, amelyek lengyelországot a fejlett államok sorába emelték. ezek közé tartozik az oktatás átfogó fel-emelkedése is: az ország 90 felsőoktatási intézményében ebben a tanévben csaknem félmillió hallgató kezdi meg tanulmányait, 75 ezer oktató, tudós és kutató munkájára támaszkodva.

..-

kk. 33. vietnam-kambodzsa - tudósítói

gy/rj ng h a n o i, 1978. október 2.

győri sándor, az mti tudósítója jelenti:

a vietnami külügyminisztérium szóvivője vasárnap nyilatkozatban válaszolt pol pot kambodzsai miniszterelnök szeptember 27-i beszédére. a phnom penh-i politikus beszédében megismételte azokat a rágalmakat, amelyek szerint „vietnam agressziót követ el országával szemben,„ „annektálni akarja kambodzsát,„ a durva vietnam-ellenes támadással egyidejűleg pol pot azt állította: kambodzsa kész arra, hogy akár phnom penh-ben, akár hanoi-ban, vagy bármely más helyen barátsági és megnemtámadási szerződést írjon alá vietnammal.

/folyt.köv./

14.30 rj *de*

-27 -

kk. 33. / vietnam... 1. folyt./rj

a vietnami külügyminisztérium szóvivője vasárnapi állásfoglalásában a többi között rámutatott: a gyalázkodó állítások nem léplezhetik, hogy phnom penh vietnam-ellenes politikát folytat, fokozza a határháborút, szüntelenül megsérti vietnam területi szuverenitását.

ami a vietnammal való barátsági és megnevezési egyezmény megkötését célzó kambodzsai felhívást illeti, ennek célja: phnom penh háborus szándékainak léplezése, egyszersmind kíséreltet arra, hogy a kambodzsai vezetés megbirkózzék a hazai és a nemzetközi közvéleménnyel - hangsúlyozta a vietnami külügyminisztérium szóvivője, hozzátéve: utóbbi ugyanis élesen elítéli a kambodzsai néppel szemben alkalmazott népiertást. phnom penh megtevesztő lépése arra is irányul tehát, hogy megmentse a pol pot rezsimit a teljes elszigetelődéstől.

vietnam álláspontja világos. a vszk kormánya és népe mindig is tárgyalások útján akarta és akarja rendezni a vietnami-kambodzsai viszony problémáit - szögezte le a külügyminisztérium szóvivője, majd emlékeztetett a vszk három-, illetve kétpontos javaslatára, amelyek hanoi gyakorlati, ésszerű álláspontját tükrözték. minél makacsabbul folytatja a phnom penh-i rezsím vietnammal szembeni háborus akcióit és igyekszik megfelelni peking nagyhatalmi, expanzionista törekvéseinek, annál súlyosabb kudarc vár rá - állapítja meg végül a hanoi külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata.

a vpk központi lapja, a nhan dan hétfői számában a kambodzsai rezsím ellenforradalmi politikáját elemzi. a lap hangoztatja, hogy a pol pot-ieng sary csoport magatartása azért rendkívül veszélyes, mert uralmuk alatt, amelyet a kommunizmus nevében folytatnak, egy szörnyű rendszert alakítottak ki. a nhan dan felidézi azokat a bűnöket, amelyeket a phnom penh-i vezetés a kommunista párt tagjaival, a kambodzsai nemzeti függetlenség harcosai-val szemben követett el, majd megállapítja: a phnom penh-i hatóságoknak megbocsáthatatlan bűnük, hogy nepotikus, diktatórikus uralmukat kommunista módszernek próbálják felüntetni, s ennek az eszmének a nevében igyekeznek ráerőszakolni az ország népére a kényszermunka és a megtorlás rendszerét.

pol pot nemzeti önzésen nyugvó antikommunista rendszere annál is inkább kiábrándító, mivel fejbólintó jánosként szolgálja egy nagyhatalmi sovinizmus érdekeit - mutat rá végezetül a vietnami pártlap kommentárja.

--

14.40 rj *de*

-28 -

:

kk. 34. szovjetunió -- népgazdasági akadémia

ki/ék/rj ng m o s z k v a , 1978. október 2./mti/

uj szovjet oktatási intézmény kezdte meg hétfőn tevékenységét moszkvában: a szovjetunió népgazdasági akadémiaja. az akadémia célja az, hogy a népgazdaság vezetőinek lehetőséget nyújtson a legkorszerűbb gazdasági vezetési elméletek és módszerek tanulmányozására, a folyamatos továbbképzésre, szakmai tudásuk, közgazdasági ismereteik növelésére. az új intézmény felállításáról az szkp központi bizottsága és a szovjet kormány hozott határozatot.

a megnyitó ünnepségen vlagyimir dolgin, a központi bizottság titkára köszöntötte a népgazdasági akadémia első hallgatóit, hangsúlyozva, hogy az új intézmény az ország gazdasági kádereinek képzésében vezető helyet tölt majd be.

- a párt központi bizottsága és a kormány állandóan nagy figyelmet fordít a gazdasági vezetés korszerűsítésére - mondotta a többi között. - elvi jelentősége van az államigazgatás egész mechanizmusa korszerűsítésének szempontjából a szovjetunió minisztertanácsa működéséről nemrég hozott törvénynek. befejezéséhez közeledik az a nagy munka, amelynek során létrehozzák az új típusu nagy termelési egységeket, amelyek az önelszámolási lánc alapjait képezik, olyan igazgatási rendszert valósítanak meg a minisztériumoknál és a főigazgatóságoknál, amely lehetővé teszi, hogy a gazdasági döntések meghozatalánál kiküszöböljék a felesleges láncszemeket. intézkedéseket tesznek annak érdekében is, hogy tovább javítsák a tervezés és a gazdasági ösztönzés rendszerét, következetesebben ösztönözzék a termelő kollektívákat arra, hogy a legkiemelkedőbb eredményt érjék el.

az szkp kb titkára hangsúlyozta: az új típusu gazdasági vezetőknek egyaránt kell rendelkezniük mélyreható elméleti tudással, szervezői képességgel és gyakorlati tapasztalatokkal. szükség van arra, hogy a gazdasági vezetők felkészítését tovább javítsák, biztosítsák, hogy elmélyült ismereteket szerezzenek a marxista-leninista elmélet terén, jól ismerjék a párt politikáját, elsajátítsák a gazdasági irányítás legkorszerűbb módszereit, ismerjék annak technikai eszközeit és tudásukat alkotó módon tudják alkalmazni a gyakorlatban is. a párt a gazdasági vezetők elé azt a követelményt állítja, hogy tekintélyüket, kezdeményezőkéességüket hangozzák össze a pártossággal, az egész nép érdekeiről történő gondoskodással.

/folyt.köv./
14.45 rj *de*

-29 -

kk. 34. / szovjetunió.... 1. folyt./nj

képesnek kell lenniük arra, hogy vezessék a dolgozókat és mély-
ségesen tisztelniük kell őket.,, minden gazdasági vezető sok
száz, sok ezer munkás és alkalmazott előtt végzi munkáját. mun-
kastílusa, személyes példamutatása nagy mértékben határozza
meg az egész általa vezetett kollektíva tevékenységének minő-
ségét és eredményét.,- hangoztatta az szkp kb titkára.

vlagyimir dolgin rámutatott: a szovjet népgazdaság előtt most
nagy és bonyolult feladatok állnak, meg kell valósítani a kommu-
nizmus építését. a párt gazdasági stratégiájának sikeres valóra-
váltása nem kis mértékben a gazdasági vezetőkől, köztük az aka-
démianak a jövőben végző hallgatóitól függ majd.

az új gazdasági akadémia rektora ny.v. melnyikov akadémikus.

-. -

ö

kk. 35. apartheid-ellenes világkonferencia

ku/nj sj pk u j - d e l h i , 1978. október 2./mti/

hétfőn új-delhiben befejezte munkáját az apartheid-ellenes
világkonferencia. a közel hetven országból érkezett 800 kül-
dött egyhangulag nyilatkozatot fogadott el. az ugynevezett új-
delhi-i nyilatkozatban teljes

szolidaritásról biztosították a pretóriai és a salisburi fajül-
dőző rezsimek ellen küzdő mozgalmakat.

a világkonferencia plénuma több határozatot hozott, s felhi-
vásokkal fordult a különböző nemzetközi és regionális szer-
vezetekhez.

a fórum által elfogadott dokumentumok egyike leszögezi:
a dél-afrikai, namibiai és zimbabwei felszabadítási mozgalmak
nincsenek egyedül. velük vannak a világ békeerői: a szovjetunió,
a többi szocialista ország, az antiimperialista el nem kötelezett
államok és az imperialista, valamint reakciós kormányzatok uralma
alatt élő országok demokratikus és haladó erői. /adnő

-. -

15.00 nj *de*

-30 -

kk.36. zimbabwe times - betiltás

ku/fe/a/pk s a l i s b u r y , 1978. október 2./mti/

a rhodesiai ugynevezett átmeneti kormányzat hét-
főn betiltotta az afrikai olvasóknak szánt legnagyobb példány-
számu napilapot, a zimbabwe times-t - jelentették be salis-
buryben. a hivatalos közlöny szerint a döntést ,, a közbiz-
tonság és közrend érdekében ,, hozták meg. a valóságos ok
az, hogy a salisbury kormányzat cenzorai szerint a lap tul-
sokszor idézte a zimbabwe hazafias front vezetőinek állás-
foglalásait.

a zimbabwe times rendszeresen bírálta a kormány-
zatot, amely hangzatos ígéretei ellenére nem számolta fel az
afrikai többséget sujtó megkülönböztető rendeleteket. a lap poli-
tikai állásfoglalásai azokat az angol-amerikai törekvéseket tá-
mogatták, amelyek a hazafias front vezetői és a salisbury-i
kormányzat valamennyi résztvevője közötti tárgyalásokat szolgálják.
/reuter, ap, afp/

-. -

kk.37. vietnam - légvédelmi egységeknél

gy/a/pk h a n o i , 1978. október 2./mti/

van tien dung hadseregtábornok, a vkp kb tagja, a
vietnami néphadsereg vezérkari főnöke, a napokban ellenőrző
körutat tett a légvédelem és a légierő egyes alakulatainál.

a magasrangu vietnami katonapolitikus felhívta a
légvédelem és a légierő valamennyi káderét, hogy őrizzék meg
bátorságukat, amelyről annyiszor tanubizonyágot tettek az
amerikai imperializmussal szembeni ellenállási harcban. fel-
hívta a figyelmüket arra is, hogy működjenek szorosan együtt
a hadsereg más alakulataival és az egész lakossággal a szocia-
lista vietnam megvédéséért./győri/

-. -

15.20/é *de*

- 31 -

kk.38. súlyosbodó libanoni helyzet

b/fg/sj/a/pk

b e i r u t , 1978. október 2./mti/

hétfőn délelőttre minden eddiginél veszélyesebbé vált a helyzet a libanoni fővárosban. a jobboldal kiterjesztette támadásait beirut keleti negyedein túl, a libanoni fővárost damaszkusszal összekötő autótut környékére és a hegyi településekre. sorozatos támadások érik az arabközi erőket a fővárostól északra is - amint arról az arabközi békefenntartó erőк hétfő délelőtt kiadott közleménye beszámol.

a közlemény a harcok kiújulásáért teljes mértékben a jobboldalra hárítja a felelősséget. figyelmezteti az, „örült kalandorakciókba, bocsátkozó jobboldali erőket, hogy minden rendelkezésre álló erővel megvédelmezi erőit és hadállásait. a közlemény ugyanakkor leszögezi, hogy az arabközi erőк csupán válaszolnak a jobboldal tüzcsapásaira és igyekeznek megóvni ártatlan emberek életét.

a rendőrségi adatok szerint eddig öt halottja és mintegy két tucat sebesültje van a vasárnap éjszakai harcoknak. az adatok azonban korántsem teljesek. súlyos károk érték a libanoni külügyminisztérium épületét is.

szelim al-hossz libanoni kormányfő hétfői nyilatkozatában csupán sajnálózó megjegyzésekre szorítkozott és nem beszélt a jobboldal felelősségéről. a libanoni rádió közlése szerint a nap folyamán szárkisz államfő rendkívüli bejelentést tesz.

a damaszkuszi al-baath című kormánylap hétfői számában izraelre és az egyesült államokra hárította a felelősséget a libanoni helyzet súlyosbodásáért. az akció célja - gyengíteni sziria és a pfsz camp david-ellenes pozícióit - mutat rá a lap.

a beirut-i harcokkal egyidőben növekszik a feszültség az ország déli részén is. amint azt a taszsz hírügynökség megjegyzi: a libanoni sajtó összefüggést lát a feszültség éleződése és között, hogy a jobboldal megkísérli meghusítani az arabközi biztonsági erőк október 26-án lejáró mandátumának meghosszabbítását, „alájátszik, carter amerikai elnök azon tervének, hogy tartsanak izrael, egyesült államok, szaud-arábia, egyip-

tom és libanon részvételével nemzetközi konferenciát a válság rendezésére.

/folyt.köv./
15.50/a *ll*

- 32 -

kk.38./ súlyosbodó.....folyt./-a

a libanoni válság nemzetközi méretűvé szélesítéséhez nyujtanak segédkezet más nyugati országok is: hétfőn a hírek szerint nagy-britannia, az egyesült államok és franciaország, önmérsekletre, szólitotta fel sziriát, miközben az arabközi biztonsági erőк közleménye, szokatlan méretű csapatösszevonásokat, erőк koncentrációit, jelez a jobboldali erőк oldalán, - jegyzi meg a hírügynökség./taszsz,afp,neuter,ap,upi/

-. -

kk.39. gus hall - interju

km/fe/sj/a/pk h a v a n n a , 1978. október 2./mti/

az amerikai kommunisták legfontosabb feladatairól nyilatkozott gus hall, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára a verde olivo című kubai folyóiratnak.

első helyen emelte ki gus hall a szocializmusért, a monopólium-ellenes erőк egységéért, a békéért, enyhülésért és a fajüldözök ellen vívott harcot.

- az amerikai kommunisták elsőrendű jelentőséget tulajdonítanak az egyesült államok és a szocialista országok közötti diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének, - hangsúlyozta az amerikai kommunisták vezetője. ezért határozottan támogatjuk a békés egymás mellett élés politikáját, békés kapcsolatokat akarnak kubával, s azt, hogy szünejék meg az agresszió kuba ellen. gus hall rámutatott: - az utóbbi hónapokban végzett közvéleménykutatások adatai szerint a megkérdezettek 71 százaléka támogatja az amerikai-kubai kereskedelmi kapcsolatok fejlesztését.

az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára élesen bírálta a pekingi vezetők politikáját. emlékeztetett rá: az amerikai külpolitika alakítóinak dokumentumaiban gyakran lehet találkozni a, szövetségeseink és kina, kitétellet. - a maoisták saját érdekeiknek megfelelően igyekeznek kiaknázni a szocializmus és a kapitalizmus közötti ellentmondásokat. ez a maoizmus opportunistá lényege

/folyt.köv./
16.00/a *ll*

- 33 -

kk.39./ gus hall.....folyt./-a

- a maoisták támogatják a chilei fasisztákat és ez követlenül érint bennünket is, mivel a chilei junta az amerikai imperializmusnak köszönheti hatalmon maradását. a mi problémánk az is, hogy a maoisták a cia-vel együttműködve tevékenykednek afrikában. most bizonyos jelek utalnak arra, hogy mao követői katonai szövetség létrehozására törekse- nek kina és az egyesült államok között - mondotta gus hall, majd emlékeztetett rá, hogy hat-hét évvel ezelőtt kínának már voltak ilyen tervei, amelyekben japánnak is jutott volna szerep.

gus hall hozzáfűzte: egy időben az egyesült államok kínával szemben alkalmazott fenyegető hangnemet, most viszont ugyanezt teszi kina a szocialista vietnammal szemben.

- afrika az utóbbi husz évben az amerikai mo- nopóliumok tevékenységének szinterévé vált. ezeket a monopó- liumokat az afrikai népek egyre szélesedő felszabadító moz- galmai nyugtalanítják, amelyeket a szovjetunió, kuba és más szocialista országok támogatnak - mondotta az amerikai kommunis- ta pártvezető./taszsz/

--

kk.40. külpolitikai hireink jegyzéke 16.00 oraig

ra pi

1978. október 2./mti/

1. várható
 2. komszomol - jubileumi előkészületek
 3. japán rendkívüli - törvények - országos tiltakozás
 4. vezércikkek kérdőjelekkel - kina
 5. honecker - asszad
 6. ausztráliai szocialista párt
 7. vietnami külügyminisztériumi nyilatkozat
 8. palesztin gerillaakciók
 9. szénfejtés toronyházak alatt
 10. rövid hírek
washington: andrei
san marino: kormány
milánó: vörös brigádok
 11. hajlék - mammutcsontból
 12. űrhajózás - carter
 13. dél-korea - hadsereg
 14. újabb harcok beirutban
 15. egyiptom
 16. nimeri - nszk
 17. gromiko - hazatérés
 18. űrkutatási kongresszus
 19. namibia - nszk
 20. nicaragua - pérez
 21. iráni helyzetkép
 22. francia szocialisták
- /folyt.köv./
16.20/a *Ue*

- 34 -

kk.42. musztafa khalil - új egyiptomi miniszterelnök
b-sj/a/pk k a i r -ó, 1978. október 2./mti/

anvar szadat hétfőn elnöki rendelettel musztafa khalilt, a nemrégiben feloszlott arab szocialista unió köz- ponti bizottságának volt első titkárát bizta meg az új egyiptomi kormány megalakításával. khalil mamduh szalemet váltja fel, aki néhány héttel ezelőtt nyújtotta be lemondá- sát, miután - parlamenti támogatóival ellentétben - nem csat- lakozott a szadat által alapított új párthoz.

musztafa khalil az egyesült államokban foly- tatta mérnöki tanulmányait, majd 1954-ben nasszer elnöktől kapta első nagyobb jelentőségű állami megbízatását: az ország közlekedési problémáiról készített tanulmányt. később - 1956 és 1966 között - különböző miniszteri tárcák birtokosa volt; irányította egy ideig a lakásépítési, a szállítási, közle- kedési és tengeri szállítási, majd az ipari, olajipari és bá- nyászati minisztériumokat. 1966-ban kivált a kormányból és egy ideig kizárólag tudományos tevékenységgel foglalkozott.

amiatt fordított hátat a politikai életnek, mert nézeteltérése támadt ali szabri akkori alelnökkel, nasszer elnök közeli munkatársával, akit később - 1971 tavaszán - szadat elnök távolított el a politikai vezetésből. 1970 ele- jén nasszer elnök az egyiptomi rádió és televízió élére állí- totta, de néhány hónappal később elmozdította tisztségéből a szabri politikai irányvonalával tanúsított szembenállása miatt.

pártfunkcióját 1976 júniusa óta töltötte be. vasár- nap este khalil bejelentette, hogy csatlakozik a szadat által most alapított nemzeti demokrata párthoz.

megfigyelők hozzáfűzik, hogy khalil több esetben bizonyította szovjetellenes érzelmeit./reuter,afp,upi/

--

16.48/a *Ue*

- 35/a -

kk.40./ külpolitikai.....folyt.-/ra

23. lengyelország - bulgária
24. közel-keleti hírek
25. háborus bűnösök
26. die wahrheit - sajtófesztivál
27. magyar hónap maconban
28. rövid hírek
 - milánó: emberrablás
 - mexikóváros: áradások
 - belgrád: közlekedési szerencsétlenség
 - belgrád: ifjúsági szövetség
 - párizs; vasutasztrájk
29. munkáspárti kongresszus - megnyitás
30. nicaragua - szolidaritási konferencia
31. hírek az ndk-ból
32. lengyel egyetemi tanévnyitó - gierek
33. vietnam-kambodzsa - tudósítói
34. szovjetunió - népgazdasági akadémia
35. apartheid-ellenes világkonferencia
36. zimbabwe times - betilts
37. vietnam - légvédelmi egységeknél
38. súlyosbodó libanoni helyzet
39. gus hall-interju
40. hirjegyzék

-. -

kk.41. ausztráliai szocialista párt / lásd mai kk.6-os
hirünket is/

b-ág/sj/a/pk s y d n e y , 1978. október 2./mti/

hétfőn sydneyben befejeződött az ausztráliai szocialista párt/spa/ iii. kongresszusa. a négy napig tartó tanácskozáson több mint 100 küldött egy sor fontos belpolitikai és nemzetközi kérdést vitatott meg.

a küldöttek megválasztották a párt új központi bizottságát. a felszólalások és az elfogadott dokumentumok az spa internacionalista irányvonalát tükrözték. a kongresszus elítélte a szovjet-ellenességet és antikommunizmust, valamint a kínai vezetőknek a dolgozók osztályérdekeit eláruló magatartását és az imperialista erővel kötött szövetségét.
/taszsz/

-. -

16.27/a *ál*

- 35 -

kk.43. etióp - szovjet kapcsolat

b-ág/sj/a/pk addisz abeba, 1978. október 2./taszsz/

nagyra értékelte a szovjetunió és etiópia közötti baráti kapcsolatokat és együttműködést mengisztu hailé mariam etióp állam-és kormányfő, az ideiglenes katonai kormányzó tanács/derg/ elnöke addisz abeba-i beszédében.

- az etióp forradalom történetében különleges helyet foglal el az az internacionalista segítség, amelyet a szovjet nép, a szovjet párt és kormány országunknak a gyökeres társadalmi átalakulás nehéz időszakában nyújtott. ezt a segítséget sohasem felejtjük el - mondotta, majd hozzáfűzte: éppen ennek a segítségnyújtásnak köszönhető, hogy a nemzeti demokratikus forradalom most már visszafordíthatatlanná vált./mti/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

na i r o b i /reuter/

„etiópia továbbra is fenn akarja tartani egykori baráti kapcsolatait az egyesült államokkal, - közölte az egyesült államok addisz abeba-i nagyköveteivel a derg főhadiszállásán tartott megbeszélésén mengisztu hailé mariam. nyilatkozatát az addisz abeba-i rádió közölte, amelynek adását nairobi-ban hallgatták le.

a találkozáson a jelentés szerint a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat is megvitatták.

a reuter hozzáfűzi: addisz abeba korábban azzal fenyegetőzött, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatait washingtonnal, mivel a vitatott ogaden területe feletti harcok során a szomszédos szomália amerikai támogatásért folyamodott.
/mti/

17.05/a *Al*

-.-
- 36 -

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk.44. etiópia - kontynenty

ba/a/pk v a r s ó, 1978. október 2./mti/

a fejlődő országokkal kapcsolatos problémákkal foglalkozó lengyel kontynenty című folyóirat legújabb számában etiópiával foglalkozó cikk jelent meg.

- eddig még nem volt olyan, magát szocialistának minősítő forradalom afrikai országban, amely annyira alapvetően átalakította volna a politikai és társadalmi struktúrákat, mint az etiópiai - írja a cikk. - ennek ellenére a forradalom még csak féluton van, a legnehezebb évek most kezdődnek - írja a cikk.

- etiópia legsúlyosabb gondja a gazdasági problémák sokasága. igaz ugyan, hogy a földreform megerősítette a vezetés helyzetét, de olyan problémákat hordozott, mint a városok élelmiszerellátásának romlása, a hatóságok azt tervezték, hogy megkezdik a kollektivizálást, ez azonban rendkívül kockázatosnak ígérkezik, ugyanis évszázadok óta etiópiában páriának tekintik a földtulajdonnal nem rendelkező parasztot.

- megfigyelők szerint a radikális vezetés hatálma nem konszolidálódhat, amíg eritrea problémáját meg nem oldja - folytatja tovább az elemést a lap. - az a tény, hogy ogaden tartományban sikerült megnyerni a háborút szomália ellen, arra bátorította az etióp vezetést, hogy az eritreai kérdést is katonai uton próbálja megoldani. az offenzíva megindításának kísérletei azonban kudarcot vallottak. ekkor, mint ogaden esetében, etiópia kubától kért katonai segítséget, azonban - mint ezt fidel castro és más kubai vezetők is többször kijelentették - ez összeegyeztethetetlen kuba afrikai tevékenységének alapelveivel. ezen elvek legfontosabbika az, hogy kuba katonai segítséget csak külső agresszió visszaveréséhez nyújt és nem avatkozik bele egyetlen ország belső konfliktusaiba sem.

a kontynenty arra következtet, hogy az adott helyzetben az értelmetlen vérfürdőnek csak egyetlen módon lehet végetvetni: meg kell kezdeni a tárgyalásokat az eritreai vezetőknek legalább azzal a szárnyával, amely a széleskörű autonómia elismerése alapján hajlandó együttműködni a forradalmi etióp kormányval./barabás/

17.14/a *Al*

-.-
- 37 -

kk.45. szadat-beszéd

b-vz/sj/a/pk

k a i r ó, 1978. október 2./mti/

anvar szadat egyiptomi államfő hétfőn a parlamentben bejelentette: a nemzetgyűlés nevében látogatásra hívta meg Carter amerikai elnököt, hogy részt vegyen a tervezett egyiptomi-izraeli békeszerződés aláírásán. szadat dicsérte az amerikai elnököt a camp david-i csucstalálkozón játszott szerepéért.

az egyiptomi elnök arra biztatta a konfliktusban közvetlenül érintett arab országokat, hogy a camp david-i csucs-hoz hasonlóan kezdjenek ők is közvetlen tárgyalásokat izraellel és, tanusítsanak megértést, az egyezmények iránt, amelyek szerinte, pozitív lépések az átfogó megoldás felé, szadat támadta a szovjetuniót és a camp david-i megállapodást elítélő arab országokat, és azt hangoztatta, hogy, e szakaszban egyiptom ezt volt képes elérni, ha az egyezményeket/elutasítók jobban tudják csinálni, támogatni fogjuk őket, taposlunk és köszönetet mondunk nekik, - jelentette ki cinikusan az államfő.

a két camp david-i egyezmény részleteit magyarázva szadat azt mondta, hogy ami vonatkozik a sinai-félszigetre, / az izraeli kivonulásra/ az alkalmazható lesz a szíriai golan magaslatra is. ennek kapcsán a tárgyalási folyamathoz való csatlakozásra szólította fel szíriát, jelezve ugyanakkor, hogy ellenkező esetben is folytatja különalkuját izraellel. hasonlóképpen jordániát is felhívta, hogy vegyen részt a megszállt nyugati part és a gazai övezet jövőjének meghatározásáról szóló tárgyalásokon, a palesztinai nép képviselőinek jelenlétében,.

jordánia, szaud-arábia és az öbölmenti államok fenntartásaira válaszolva szadat kérte őket, hogy, értsék meg a jelenlegi helyzet realitását, és értelmessék helyesen, a camp david-ben történeteket, nem mondjuk, hogy átfogó megoldást értünk el, mert camp david nem megfelelő hely volt erre, - mondta. - a camp david-i értekezletet azért tartottuk, hogy kidolgozzuk egy átfogó tárgyalásos rendezés keretét, - fűzte hozzá.

/folyt.köv./
17.25/a

de

- 38 -

kk.45./ szadat.....folyt./-a

szadat arról próbálta meggyőzni jordániát és politikájának más bírálóit, hogy az egyesült államok - éppúgy mint egyiptom -, a nyugati part szerves részének, tekinti jeruzsálemet, és hogy törvénytelen az izraeliek által végrehajtott minden változtatás a város státusában. mint mondotta, camp david-ben carter jelenlétében közölte beginnel, hogy, izrael nem gyakorolhat szuverenitást a nyugati part és a gaza-övezet fölött, és egyiptom és jordánia sem, mivel a területek fölötti szuverenitás az ott lakókat, vagyis a palesztinai népet illeti,.

az izraeli parlamentnek a sinai települések felszámolását jóváhagyó döntésére utalva szadat dicsérte begin izraeli kormányfőt, aki a camp david-i csucs, utolsó óráiban valódi megértést tanusított a települések ügyében, az egyiptomi elnök reményét hangoztatta, hogy mindkét fél, valódi békeakaratóval, megvalósítható az egyezményekben előírt határidő előtt az izraeli kivonulás a sinai-félszigetről.

a parlament ülése után szadat újságírókkal közölte, hogy carter amerikai elnök elfogadta a meghívást./reuter,upi/

.-

kk.46. csehszlovákiai magyarságtudományi tanácskozás

sn/kd/a

p r á g a , 1978. október 2.

sebestyén tibor, az mti tudósítója jelenti:

az első csehszlovákiai országos hungarisztikai /magyarságtudományi/ tanácskozás hétfőn megkezdte munkáját brnóban. a morva főváros punkyne egyetemének rendezésében lezajló háromnapos szimposiumon több mint ötven magyarság-szakértő vesz részt, közülük néhányan magyarországról és lengyelországból is. a magyar tudományos életet niederhauser emil, a csehszlovák-magyar történész-vegyesbizottság társelnöke, sziklay lászló irodalomtörténész és fried istván, az országos széchenyi könyvtár tudományos főmunkatársa képviseli.

a tanácskozás plenáris ülésein és három tagozatában összesen csaknem 50 előadást tartanak a prágai, brnoi és pozsonyi egyetem professzorai, valamint a magyar vendégek a magyar történelem, nyelv, irodalom és néprajz kutatásának eredményeiről és időszerű kérdéseiről.

/folyt.köv./
17.40/a

de

- 39 -

kk.46./ csehszlovákiai.....folyt./-a

a megnyitó referátumok csehszlovákiai hungarisztika hagyományait, mai helyzetét és feladatait elemezték, előadások hangzottak el továbbá az osztrák-magyar monarchia munkásmozgalmáról, a csehszlovák és a magyar kommunista mozgalom kapcsolatairól, a szlovák-magyar viszony történelmi alakulásáról, valamint a szláv-magyar néprajzi érintkezésekről.

a következő napok programja is érdekenek, gazdagnak ígérkezik. Jaroslava Pasiaková pozsonyi egyetemi tanár például ismerteti, hogy miként foglalkoztak a két világháború közötti magyar, cseh és szlovák irodalmi folyóiratok a közép-európai irodalmak közös problémáival, rákos Péter, a prágai Károly egyetem magyar tanszékének vezetője pedig a magyar irodalom csehországi tanulmányozásának és népszerűsítésének problémakörét foglalja majd össze.

a háromnapos szimposium, amely most elsősorban teremt komplex tudományos fórumot a csehszlovákiában folyó magyar-szlovák kutatás valamennyi ága részére, lehetővé teszi a csehszlovák felsőoktatásban és tudományban előtérben álló hungarisztikai kérdések széleskörű áttekintését, s egyben segíti a csehszlovák és magyar tudósok együttműködésének további fejlesztését.

--

kk.47. szovjet-francia nagybizottság ülése

a-to/sa/a/bs párizs, 1978. október 2./mti/

hétfőn párizsban megnyílt a szovjet-francia tudományos műszaki és gazdasági együttműködési állandó vegyesbizottság 13. ülészsaka.

a szovjet kormányküldöttséget Vlagyimir Kirillin, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a tudományos és műszaki állami bizottság elnöke vezeti. az ülészsakot Raymond Barre francia kormányfő nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a két ország közötti együttműködés fontos tényezője az európai egyensulynak és stabilitásnak, hozzájárul az enyhülés megerősítéséhez.

Vlagyimir Kirillin felszólalásában kifejezte azt a meggyőződését, hogy a nagybizottság most megnyílt ülészsaka nagyban hozzájárul a szovjet-francia együttműködés további fejlesztéséhez, amely a két nép közötti barátság és béke erősítését, továbbá az enyhülés és a béke ügyét szolgálja Európában és az egész világon./taszsz/

18.00/a *de*

--
- 40 -

kk.48. szaljut-6.

a-ta/sa/bs

m o s z k v a , 1978. október 2./mti/

Vlagyimir Kovaljonok és Alekszandr Ivancsenkov, a terveknek megfelelően folytatják a munkát a szaljut-6-szojuz 31. tudományos-kutató űrkomplexumon.

hétfőn az űrállomás kézi és automatikus irányító és stabilizáló rendszerének ellenőrzését végezték el. az űrhajósok a délelőtti folyamán a földfelszín és a világóceán vízfelületének megfigyelésével, valamint erősítő gyakorlatok végzésével is foglalkoztak. a nap második felében a tervek szerint a krisztall olvasztókemencével végzett technológiai kísérletek folynak.

vasárnap a Legénység aktív pihenőnapot tartott. a jelentések és a telemetriai adatok szerint az űrlaboratórium berendezései normálisan működnek, az űrhajósok közérzete jó./taszsz/

--

kk.49. neutronfegyver - taszsz

a-km/em/sa/a/bs m o s z k v a 1978. október 2./mti/

Igor Orlov, a taszsz politikai szemleirője írja:

az amerikai szenátusnak az a döntése, hogy három milliárd dollárt szavaz meg az energiaügyi minisztérium részére új nukleáris fegyverek kidolgozására, érthető nyugtalanságot keltett a közvéleményben annál is inkább, mert ismeretes, hogy ebben az összegben a neutronfegyver gyártására szánt összegek is benne foglaltatnak.

a szenátus hadügyi bizottsága ezen túlmenően meglepő nyíltsággal ajánlotta: kezdjék meg a neutronfegyver gyártását, majd rendszerbe állítását a NATO tagországok és a varsói szerződéshez tartozó államok határai mentén.

a legbefolyásosabb washingtoni körök a katonai-ipari komplexum terveinek szolgálatába szegődve veszik semmibe a békeszerető emberiség követelését, hogy haladéktalanul tiltsák be a különösen pusztító hatású neutronfegyvert. elegendő emlékeztetni arra - folytatja a kommentátor -, hogy az ENSZ-közgyűlés nemrégiben megtartott rendkívüli leszerelési ülészsakához 700 millió aláírással felhívást juttattak el, amely a fegyverkezési hajszát, valamint az új tömegpusztító fegyverek gyártásának beszüntetését követeli.

/folyt.köv.
18.15/a *de*

- 41 -

kk.49./ neutronfegyver.....folyt./-a

mark hatfield szenátor teljes joggal állapította meg: a neutronfegyver gyártása és rendszerbe állítása súlyosan veszélyeztetné a nukleáris fegyverek ellenőrzésének megvalósítására irányuló erőfeszítéseket, valamint a nukleáris konfliktus megelőzését Európában./taszsz/

.-.

kk.50. hírek a közel-keletről

b-fg/mp/a/bs

1978. október 2./mti/

négyperces rádióbeszédben jelentette be hétfőn eliász szárkisz libanoni elnök, hogy rövidesen új, politikai személyiségekből álló kormányt alakít és tíz napon belül új, biztonsági tervet, terjeszt elő. a terv középpontjában a közrend helyreállítása áll majd. az államfő azzal indokolta döntését, hogy az ország közbiztonsági helyzetében bekövetkezett romlás, tulment minden mértéken, a szelím al-hossz vezette hivatalnok-kormányt felváltó új kabinet feladata lesz, hogy a libanoni válságot minden vonatkozásban és minden szinten orvosolja, - jelentette ki az elnök.

a beirutban kialakult súlyos helyzet nyomán vatikánvárosban hétfőn a katolikus egyház 40 biborosa a szembenálló feleket tüzszünetre sürgető felhívást adott ki. az egyházi vezetők súlyos aggodalmuknak adnak hangot a libanoni helyzetet illetően./afp, reuter, ap

kurt waldheim, az ENSZ főtitkára hétfőn New Yorkban közzétett nyilatkozatában szintén mélyszéles aggodalmának adott hangot a súlyosbodó libanoni helyzet miatt. a főtitkár rámutatott, hogy a harci cselekmények kiujulása Beirutban nem csak a libanoni helyzet rendezése érdekében eddig kifejtett erőfeszítéseket hiúsítja meg, hanem súlyos következményei lehetnek az egész közel-keleti térség békéjére nézve is. waldheim reményét fejezte ki, hogy a szembenálló felek betartják a korábban megkötött tüzszüneti megállapodást./taszsz/

/folyt.köv./
18.25/a *ll*

- 42 -

kk.50./ hírek.....folyt./-a

hafez asszad szíriai elnök irak damaszkuszi nagykövete útján hétfőn üzenetet juttatott el ahmed hasszan al-bakr iraki köztársasági elnökhöz. mint az ina iraki híregyénység megjegyzi, az üzenet még azelőtt kelt, mielőtt irak nyilvánosságra hozta volna javaslatát, hogy csapatokat küld a golan-fennsíkra és létesítsenek az arab országok közös pénzügyi alapját./ina/

abdel aziz husszein kuvaiti államminiszter hétfőn újságíróknak bejelentette, hogy országa támogatja azt az iraki javaslatot, amely arab csucserőkezelést megtartását szorgalmazza a, jelenlegi helyzetben kialakítandó közös arab stratégia, kidolgozása céljából./ap/

az an-nida című beiruti lapban jelent meg a jordániai kommunista párt nyilatkozata a camp davidban született egyiptomi-izraeli különmegállapodásokról. a nyilatkozat megállapítja, hogy szadat egyiptomi elnök teljes mértékben kapitulált izrael előtt és a Sínai-félszigetért cserében elárulta a palesztin ügyet. a nyilatkozat sürgeti az arab hazafias és haladó erők összefogását az imperializmus, a cionizmus és a reakció elleni harcban./taszsz/

.-.

kk.52. husák - tlassz

sn/a/kd

p r á g a , 1978. október 2./mti/

gustáv husák, a cskp kb főtitkára, köztársasági elnök hétfőn Prágában fogadta a néhány napja hivatalos látogatáson Csehszlovákiában tartózkodó musztafa tlassz szír hadügyminisztert. szívélyes, baráti légkörben megvitatták a két ország kapcsolatainak eddigi fejlődését és további elmélyítésük lehetőségeit. szó volt a közel-keleti kérdés igazságos megoldásának szükségességéről, és Szíria erre vonatkozó elvi álláspontjáról is.

hétfőn délelőtt musztafa tlassz megbeszélést tartott martin dzur csehszlovák nemzetvédelmi miniszterrel. a találkozón csehszlovák részről ott volt még andrej barcak külkereskedelmi miniszter, frantisek langer külügyminiszterhelyettes és a néphadsereg több magasrangú vezetője./sebestyén/

.-.

18.30/a *ll*

- 43 -

kk.51. izraeli-egyiptomi tárgyalások - washington

ha/a/kd w a s h i n g t o n, 1978. október 2.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

amerikai meghívásra október 12-én washingtonban kezdődnek a tárgyalások az egyiptomi-izraeli különbékéről - jelentette be hétfőn a fehér ház. carter szóvivője szerint a két ország kormánya hétfőn kapja a hivatalos meghívást, de nem-hivatalosan már korábban megállapodtak: miután nem találtak közösen elfogadható közel-keleti színhelyet, az amerikai fővárosban tanácskoznak.

az egyesült államok,, teljesjogu félként,, vesz részt a tárgyalásokon, küldöttségét cyrus vance külügyminiszter vezeti - közölte a szóvivő.

amerikai források szerint az egyiptomi küldöttség élén gamazi hadügyminiszter és ghali ügyvezető külügyminiszter áll majd, míg az izraeli delegációt weizman hadügy- és dajan külügyminiszter vezeti.

washington a jelek szerint elhuzódó tárgyalásokra számít, mert máris jelezték: jóllehet vance a küldöttség vezetője, a,, rutin,, jellegű megbeszéléseken alfred atherton utazó nagykövet, illetve harold saunders külügyi államtitkár képviseli majd az amerikai kormányt. washingtonban egyébként arra számítanak, hogy mindkét fél igen népes küldöttséggel érkezik majd. a tárgyalások várható időtartamára hivatalos források még becslést sem kívántak adni.

a közelmúltban camp david-ben ugyancsak amerikai közreműködéssel folyt izraeli-egyiptomi tárgyalásokon született,, keretmegállapodás,, szerint három hónapon belül alá kell írni a két ország között a különbékeszerződést. begin izraeli kormányfő és szadat egyiptomi elnök a camp david-i okmányok szeptember 17-i aláírása után kijelentette, hogy már két hónapon belül meg kívánnak egyezni.

a washintonba szóló meghívás arra utal, hogy az amerikai kormány aggódik: elhuzódhat a rendkívüli nehézségek közepette kimunkált izraeli-egyiptomi egyezség - mutatnak rá megfigyelők. a,, keretmegállapodás,, ellenére több fontos kérdésben még jelentősen elért az izraeli és az egyiptomi kormány álláspontja, s a légkörre utal, hogy még közös tárgyalási helyszínen sem sikerült megállapodni.

17.
18.40/a. *de*

-. -

- 44 -

e m b a r g ó: 21.00 óráig!

kk.53. keresztyén békekonferencia - titkársági ülés

sn/a/kd p r á g a, 1978. október 2./mti/

a keresztyén békekonferencia /kbk/ elnevezésű egyházi béke világszervezet nemzetközi titkársága hétfőn prágában megkezdte első ülészakát. a 20 ország képviselőiből álló végrehajtó szervet a júniusban szintén a cseh-szlovák fővárosban tartott v. keresztyén békevilágggyűlés választotta meg. a mostani fontos tanácskozásán részt vesz dr.tóth károly budapesti református püspök, a kbk elnöke, továbbá görög tiber evangélikus lelkész, a nemzetközi titkárság magyar tagja is.

a hétfő este tartott első ülésen a titkárság megemlékezett a nemrég elhunyt nyikogyim leningrádi és novgorodi pravoszlav metropolitáról, aki haláláig a kbk tiszteletbeli elnöke volt. utána lubomir mirejovsky, a kbk főtitkára beszámolót tartott a jelenlegi világhelyzetről és az átfogó nemzetközi egyházi békeszervezet ezzel összefüggő tennivalóiról. a háromnapos ülészak további részében megtárgyalják a keresztyén békekonferenciának a jövő év végéig szóló akció-tervét. áttekintik többek között annak a teológiai kollokviumnak előkészületeit, amelyet az egyházak béke-szolgálatának témaköréről október végén franciaországban rendeznek, valamint a kbk ujonnan választott elnöksége decemberben kijevben lezajló ülészakának programját. ugyancsak napirenden szerepel az v. keresztyén békevilágggyűlés igen élénk nemzetközi visszhangjának és az e világfórum által kidolgozott dokumentumok fogadtatásának értékelése. /sebestsýen tiber/

-. -

kk.54. vance - kiprianu

b-lp/mp/a/bs n e w y o r k, 1978. október 2./mti/

cyrus vance amerikai külügyminiszter hétfőn new yorkban megbeszélést tartott az ensz-közgyűlés 33.ülésszakán részt vevő szpirosz kirpianu ciprusi elnökkel. a két államférfi tanácskozásának témájáról nem közöltek közelebbit. az amerikai külügyminiszter szóvivője csupán arról számolt be, hogy vance és kiprianu,, kölcsönös érdeklődésre számot tartó alapvető kérdéseket,, vitatott meg. az ap amerikai hírügynökség utal arra, hogy az amerikai diplomácia vezetője első ízben találkozott a ciprusi államfővel azóta, hogy az amerikai kongresszus döntése nyomán carter elnök feloldotta a törökország ellen 1974 óta érvényben lévő fegyverszállítási tilalmat. a hírügynökség végezetül felhívja a figyelmet arra is, hogy vance a tervek szerint még ezen a héten találkozik new yorkban török kollegájával, gunduz okcun külügyminiszterrel./ap/

19.00/a. *de*

-. -

- 45 -

kk.55. kina és a közös- piac - apn

pm/jp/ny bs m o s z k v a , 1978 október 2. /mti/

megkezdődött az európai gazdasági közösség és kina közötti kereskedelmi megállapodás gyakorlati megvalósítása. ennek megfelelően kina a közös piaccal folytatott kereskedelemben részesül a legnagyobb kedvezmény elvében. vajon mi készítette a közös piac vezetőit arra, hogy ilyen különleges jóindulatot tanúsítsanak peking iránt? - teszi fel a kérdést krasznokutszkij, a novosztji /apn/ szovjet sajtóügynökség hirmagyarázója, majd a következőket írja:

- minden jel szerint a közös piacot és kinát összefűzik a gazdasági fejlődés jövőjéről vallott sajátos nézetek. bizonyos körök véleménye szerint az atlanti-óceán, csakugy mint a csendes-óceán partján a gazdaság békés fejlesztésének nincsenek olyan perspektívái, mint a militarizálásnak.

a hirmagyarázó emlékeztet arra, hogy több mint husz esztendővel ezelőtt a közös piac létrehozói a „kis európa”, kizárólag gazdasági céljait reklámozták. abban a törekvésükben, hogy eloszlassák a nemzetközi közvéleménynek a kapitalista tömbökkel szemben megnyilvánuló bizalmatlanságát, a római szerződés szövegébe beiktatták azt az ünnepélyes ígéretet, hogy európa és az egész világ békéjé s biztonsága szavatolásának érdekében hozzák létre a közös-séget. évek multával azonban a tisztán gazdasági érdekek háttérbe szorultak a politikai szándékokkal szemben. a hadiipar - felhasználva az integrációs folyamatokat a katonai-politikai szövetség felé tereli a közös piacot, s ez nagyon is megfelel a pekingi vezetőknél. míg régebben kinában reakciós imperialista tömbnek nevezték a közös piacot, most dicsőítik a „kis európa”, bölcs politikáját, amely nem hódol be a „szuperhatalmaknak”,.

a hirmagyarázó emlékeztet magasrangú nyugat-európai, illetve kínai tisztségviselők kölcsönös látogatásainak sorozatára, egyebek között annak a kínai küldöttségnek a nyugat-európai útjára, amelyet ku mu, az államtanács alelnöke vezetett. a küldöttség nagy tételekben vásárolt franciaországba páncéltörő és légháritó rakétákat: az nszk-ban a messerschmitt konzern vállalta helikopterek szállítását kinába, angliában repülőgépek és hadihajók szállításáról folytattak intenzív tárgyalásokat.

/folyt köv/
19.15/ny

-46-

kk 55. / kina ...folyt/ny

ehhez járulnak még más nyugat-európai fővárosokban kötött megállapodások is. egy dolog világos - mutat rá a hirmagyarázó, a közös piaccal kötött megállapodásra kinának nem annyira a gazdasági fejlesztés meggyorsításához, mint inkább a hadsereg modernizálásához, a katonai potenciál növeléséhez van szüksége.

kina hegemonisztikus törekvésektől elvakult vezetőit nem érdekli, hogy az országban a 70-es évek eleje óta egyetlen nagy vállalatot sem építettek olyan nagy népgazdasági ágazatokban mint a gépkocsiipar, a traktor-, és a repülőgépipar. nem érdekli őket a kínai falu siralmas helyzete, holott ott él a lakosság négyötöde.

kina a következő módon kívánja megoldani gazdasági problémáit:

egyrészt három év alatt 1 százalékra kívánja csökkenteni a lakosság létszámának növekedését, másrészt a legrövidebb időn belül fejleszteni akarja az olyan termelési ágazatokat, amelyek a katonai ipar növelését, az áhitott „szuperhatalmi”, helyzet elérését szolgálják. jellemző, hogy a knk, amely a nemzeti jövedelem szintjét és az egy főre számított egészségvédelmi kiadásokat illetően mintegy századik helyen áll a világon, a katonai kiadások területén az első sorába lépett. az állami költségvetésnek több mint negyven százalékát felemésztik a lázas katonai készülődések - mutat rá a hirmagyarázó./apn/

..-

kk.56. kiegészítés a kk.16-os sz. hírhez/ nimeri-nszk/

b-le/mp/a/bs b o n n, 1978. október 2./mti/

gaafar nimeri szudáni államfő hétfőn találkozott és megbeszélést folytatott walter scheellel, a német szövetségi köztársaság elnökével.

az ansa olasz hírügynökség értesülései szerint nimeri látogatásának egyik célja: szorosabbra fűzni a gazdasági és műszaki együttműködést szudán és a német szövetségi köztársaság között. a tervek szerint a látogatás alatt egyezményt írnak alá, amelynek értelmében szudán 150 millió nyugat-német márka/ mintegy 80 millió dollár/ értékű általános és további 55 millió márka/30 millió dollár/ műszaki segélyben részesül./ansa/

..-

18.58/a

- 47 -

kk.57. ,, vörös brigádok,, letartóztatás / lásd mai kk.10.sz
rövid hírünket is/

b-ág/mp/a/bs m i l á n o ,1978. október 2./mti/

az olasz rendőrségnek vasárnap milánóban nagy-
szabású hajtóvadászat után -mint azt már korábban közöl-
tuk - sikerült kézrekerítenie a ,, vörös brigádok,, elne-
vezésű terrorszervezet több tagját. tüzharcban foglyul
ejtették antonio savinót, ő egyike annak a feketelistán sze-
replő husz személynek, akiket aldo moro volt miniszterelnök
meggyilkolásában való részvételük miatt körözik. a hivata-
lsos hatósági bejelentés szerint savinóval együtt letartóz-
tattak egy nő is, akinek személyazonosságát mindeddig nem
sikerült megállapítani.

a rendőrség által meg nem erősített, de megbizha-
tó forrásokból származó értesülések szerint a nagyszabású
rendőrségi akcióban sikerült még további három terroristát
őrizetbe venni. nevezetesen nadia mantovanit, a ,, vörös bri-
gádok,, megalakítójának, renato curciónak korábban bebörtön-
zött és szabadon engedett barátnőjét, továbbá mario morettit,
a terrorszervezet római csoportjának hírhedt vezetőjét és
lauro azzolinit, aki a feltételezések szerint szintén egyik
vezetője a legfélelmetesebb olasz terrorszervezetnek.

a rendőrség azt reméli, hogy az elmúlt két hétben
kézrekerített,, nagy halak,, kihallgatása nyomán kibogozhat-
ják majd a moro-gyilkosság még mindig nagyon kusza és homály-
ba vesző szálait./ap/

..

kk.58. egyesült államok - nicaragua

ha/a/kd w a s h i n g t o n ,1978. október 2./mti/

az egyesült államok, valamint guatemala és dominika
,, közvetíteni,, készül nicaraguában - közölte hétfőn az ame-
rikai külügyminisztérium szóvivője.

korábban washington - tekintettel kényes helyzeté-
re, hogy évtizedek óta támogatta a somoza-rendszert - el-
akarta kerülni a közvetlen bekapcsolódást és az amerikai ál-
lamok szervezetét toltta előtérbe. az aasz-ban kialakult állás-
pont szerint végülis célszerűbbnek látszott, ha az ameri-
kai kormány nyíltan, közvetlenül is próbálja alakítani a
helyzetet.

/folyt.köy./
19.09/a

- 48 -

kk.58.- egyesült államok.....folyt./-a

az amerikai szóvivő mindenestre nem tudott választ
adni a lényeges kérdésekre: kik között akar,, közvetíteni,,
a három ország, amikor somozák terrorja a jelek szerint a
felkelést vérbefojtotta - s vajon kívánja-e a,, közvetítést,,
a diktatura ellen küzdő erők minden csoportja ?

..

kk.59. egyesült államok - rhodesia

ha/a/kd w a s h i n g t o n ,1978. október 2./mti/

az amerikai kormány,, egyelőre,, nem döntött a kér-
désben, beengedi-e az ország ian smith-t, a rhodesiai fehér-
telepes kormány vezetőjét és az ugynevezett belső rendezést
támogató megalkuvó fekete vezetőket. smithéket amerikai sze-
nátorok 26 tagú csoportja hívta meg, hogy e héttől tartsa-
nak előadásokat különböző városokban, szerezzenek ameri-
kai támogatást,, rendezési,, terveiknek.

aé amerikai kormányt kötelezik az ensz határo-
zatai, amelyek szerint egyetlen tagállam sem ismeri el
a smith-rendszer kibocsátotta utleveleket. a törvényhozás smith-
párti erőire tekintettel a carter-kormány azonban mégsem uta-
sitotta el kereken a vizumkérelmeket, hanem csak halogat-
ja a döntést. carter elnök a minap arról beszélt, hogy smith-
ék esetleg,, turistavizummal,, utazhatnának be az országba.

hayakawa republikánus szenátor és társaik azzal
támogatják a smith-féle terveket, hogy azok meggyújtása ese-
tén a,, kommunistabarát,, zimbabwe hazafias front kerülhet
hatalomra - s ez nem érdeke a nyugatnak,, az egyesült álla-
moknak./ helta/

..

19.13/a

- 49 -

kk 60. francia nemzetgyűlés

bd/ny kd párizs, 1978 október 2.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

Hétfőn délután megnyílt a francia nemzetgyűlés őszi ülészaka. az elmúlt hetekben lezajlott pótválasztások eredményeként a szocialista képviselőcsoport létszáma két fővel nőtt, az rpr és az udf képviselőcsoportja egy-egy fővel csökkent a legutóbbi általános választások eredményéhez képest.

a nemzetgyűlés megnyitásokor a szocialista párt bizalmatlansági indítványt nyújtott be a kormány ellen. mivel a kormánynak kényelmes többsége van, az erről a javaslatról folytatandó szavazás nem jelent veszélyt számára.

a nemzetgyűlés őszi ülészakájának fő feladata a költségvetés megvitatása lesz. a kommunista képviselőcsoport sürgős vitát javasol a munkanélküliség problémájáról.

a döntési központokból mindinkább kiszorított rpr-párti képviselők egy része - elsősorban michel debré exminiszterelnök - az elmúlt napokban hangot adott a kormány irányvonalával való elégedetlenségének és felvetette a kormánytöbbségből való kiválás lehetőségét. jacques chirac, a párt elnöke azonban az rpr parlamenti napjait berekesztő beszédében jóval szelidebb hangot ütött meg. a legutóbbi részleges pótválasztások fényében /christian de la malene rpr-párti képviselő éppen vasárnap veszítette el mandátumát /kevésbé látszik valószínűnek, hogy a gaulleizmus utódai mernék vállalni egy politikai válság kirobbantását. giscard d'estaing államfő a múlt héten már jelezte, hogy ilyen esetben kész lenne bevetni legfőbb fegyverét: a nemzetgyűlés feloszlását, új választások kiírását.

19.30/ny *de*

-.-
-50-

kk.61. honecker - asszad - 2
/lásd kk.5.sz. hírünket/

ko/a/kd berlin, 1978. október 2.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

„a szovjetunió és a szocialista közösség többi országa igaz és megbízható barátja az arab népeknek. a szilárdság frontja harmadik, damaszkuszi csúcskonferenciájának a közel-keleti probléma rendezéséért vívott harcot szolgáló nagy fontosságú határozata ezért erősítette meg a szoros együttműködés szükségességét a szovjetunióval és a többi szocialista országgal, minden haladó erővel„ - hangsúlyozta hafez asszad szíriai elnök, az arab ujjá-születés szocialista pártjának főtitkára berlinben, a hétfői hivatalos ndk-szíriai tárgyalásokon.

erich honecker, az nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke ez alkalomból is aláhozta, hogy a közel-keleti konfliktus alapvető és átfogó rendezése az egyik legsürgetőbb feladat. a különmegállapodások már a múltban is csak anná voltak alkalmasak, hogy a problémák tényleges rendezését félrevigyék, nehezítsék és zavarják a válság igazságos, tartós rendezését. az ndk államfő aláhozta a német demokratikus köztársaság készségét szíriával fennálló sokoldalú, gyümölcsöző együttműködésének további elmélyítésére és kiterjesztésére.

erőteljes politikai tartalmat kaptak asszad elnök ndk-beli látogatásának protokolláris jellegű eseményei is mindenekelőtt azzal, hogy erich honecker és hafez asszad az egész napot együtt töltötte - így az ndk államhatáránál, a brandenburgi kapunál és ludwigsfelden is együtt tettek látogatást -, ami széleskörű közvetlen eszmecsere adott lehetőséget. másrészt asszad elnök hétfőn találkozott berlinben az ndk-ban működő diplomáciai képviselők vezetőivel - e találkozáson nem vett részt például egyiptom nagykövete - s a szíriai államfő különmegbeszélésen fogadta algéria, a két jemen, libanon, libia, szudán és tunézia berlini nagyköveteit.

berlinben bejelentették, hogy asszad elnök szerdán koradélelőtt - elutazása előtt - nemzetközi sajtókonferenciát tart.

19.26/a *de*

-.-

- 51 -

kk.62. brit munkáspárti kongresszus - gazdasági vita

lb/a-/kd

b a l c k p o o l, 1978- október 2.

László Balázs, az mti tudósítója jelenti:

a munkáspárti kongresszus hétfőn nagy többséggel elvetette a kormány gazdaságpolitikájának központi elemévé emelt bérkorlátozás folytatását és leszavazta azt a határozati javaslatot, amely e politikát támogatta. James Callaghan miniszterelnök a kongresszus előestéjén lemondással fenyegetőzött, ha a párt, „ugymond”, vissza akar térni az inflációhoz, „a kormány vereségét a szakszervezetek többszavazata döntötte el. a legnagyobb szakszervezetek a tuo kongresszusához hasonlóan a „bérkorlátozás minden formája ellen”, szavaztak. a kongresszusi határozat egyenest felszólítja a párt végrehajtó bizottságát, hogy vezesse az országos kampányt a kormány öt százalékos bérplafonja ellen.

a választásokra készülő munkáspárt derékhada tehát az 1976-os kongresszushoz hasonlóan ismét élesen összecsapott kormányával és értésre adta, hogy merev bérpolitikája lerombolására törekszik. Denis Healey pénzügyminiszter és Michael Foot, az alsóház vezére haszntalan próbálta a toryk választási győzelmének rémével is más belátásra téríteni a kongresszust.

a kongresszus fő gazdasági határozata nemcsak a bérkorlátozás miatt, hanem átfogóan is elmarasztalta a kormány stratégiáját és gyökeres irányváltást sürgetett a baloldali alternatíva felé. követelte a szabad bértárgyalások helyreállítását, a gazdaság állami serkentését, a száz legnagyobb vállalat tervezési megállapodásokra kényszerítését, a közkiadások lendületes növelését, a behozatal csökkentését, egy másik határozat kimondta, hogy a munkaidő csökkentése a soronkövetkező bértárgyalások elsődleges követelése lesz, mert csak ez járulhat hozzá a tömeges munkanélküliség számottevő enyhítéséhez.

/folyt.köv./
19.30/a *ed*

- 52 -

kk.62./ brit.....folyt./-a

a kongresszus a különösen alacsony béreket angliában súlyos szociális problémájának minősítette és a kormány haladéktalan intézkedését követelte 60 fontos heti bérminimum bevezetésével. ez a követelés szintén a kormány ellenállásába ütközik.

Healey a kecségtetés és fenyegetés minden eszközét látbavetette, hogy a pártot a kormány gazdaságpolitikája mellé állítsa, amelynek, „csodaszerűen”, a bérkorlátozást nevezte. ékes szavakkal ecsetelte, hogy a kormány a háború óta legkitünőbb gazdasági helyzetben és kilátásokkal állhat jövőre az ország elé, de a párt ismét a toryknak ajándékozhatja a győzelmet és tízéves kormányzást, ha most kitör a bérkorlátozás kereteiből.

a kongresszus azonban sem Healey fenyegetéseire, se Michel Foot kéréseire nem hallgatott, hanem jónéhány küldött szavával emlékeztette a kormányt, hogy már Harold Wilson is haszntalan próbálta 12 éve a bérkorlátozás kényszerzubbonyába zárni a dolgozókat. a legtekintélyesebb hangok megértésre és rugalmasságra intették a kormányt.

számos felszólalás kemény hangnemben ítélte el a kormányt mint az ország egyik legfukarabb munkáltatóját, amely százezreknek fizet éhbéretet, aminek már a munkanélküli segély is jobb. mások, főleg a fiatalok a kapitalizmus csődjére mutattak rá a krónikus és tömeges munkanélküliségben, a termelés stagnálásában, és radikális, szociális intézkedéseket követeltek. a munkáspárt nagy többsége természetesen nem jutott ideig, de a vita megmutatta, hogy szakadék támadt a mozgalom és a kormány között, a párt nagy tömegei szembefordultak a tőkés válság kezelésének konzervatív, jobboldali módszereivel, amely a dolgozók áldozataira épül, „mikor fordul már meg a helyzet, hogy nem a kormány kér támogatásra mindket, hanem az támogatja a tömegeit és képviseli a kongresszus határozatait?”, - fordult az emelvény felé egy fiatal delegátus, aki hiven fejezte ki a kongresszus hangulatát.

..-

19.40/a *ed*

- 53 -

kk.63. carrillo beszéde

b-fkj/ny mp bs m a d r i d , 1978 október 2 /mti/

a spanyol belpolitikai helyzet jelentős mértékben bonyolultabbá vált az elmúlt egy esztendőben - jelentette ki santiago carrillo, a spanyol kommunista párt főtitkára azon a tömeggyűlésen, amelyet a párt lapja, a mundo obrero háromnapos ünnepeinek záróakkordjaként tartottak vasárnap.

egyrészt - mondotta carrillo - fokozták tevékenységüket a terrorista elemek, másrészt a szélsőjobboldal széleskörű kampányt indított annak hangoztatására, hogy spanyolországban „nincs tálaja a demokráciának”.

az skp főtitkára kiállt a kommunisták és a szocialisták egysége mellett, mivel csakis ez az egység képezheti alapját valamennyi demokratikus erő összefogásának.

az új alkotmány tervezetével kapcsolatban carrillo rámutatott, hogy az - bár távolról sem nevezhető „ideálisnak”, - megerősíti a demokratikus átalakulási folyamatot, s ezért támogatni kell a tervezetet a népszavazáson.

az ország gazdasági nehézségei közül első helyen említette az skp főtitkára a munkanélküliséget. mint mondotta, a munkanélküliek száma meghaladja az egymilliót; különösen magas a munkanélküliség a fiatalok körében és a mezőgazdasági területeken. a spanyol kommunista párt a kormánytól sürgős intézkedéseket és agrárreformot követel a foglalkoztatottsági probléma megoldása érdekében.

carrillo végül a községtanácsai és parlamenti választásokkal foglalkozott beszédében. a kommunista párt ragaszkodik ahhoz - mondotta -, hogy a községtanácsai választásokat a népszavazást követő harminc napon belül tartsák meg. ugyanakkor lehetségesnek mondotta, hogy a parlamenti választásokat egy évvel elhalasszák, s ezt az időt a fontos gazdasági kérdések megoldására fordítsák. /taszsz/

20.00/ny

-54-

kk.64. indiai árvíz

a-ós/pr/sa/a/bs c a l c u t t a , 1978. október 2./mti/
u j d e l h i

az indiai hadsereg hétfőn nagyszabású akciót indított nyugat-bengália árvíz sújtotta lakosságának megsegítésére. a hivatalos jelentések szerint az árvíz katasztrófának eddig 256 halálos áldozata van, de egyes lapjelentések több, mint 500 halottról számolnak be.

az árvíz sújtotta vidékeken élelmiszerhiány fenyeget, 190 millió dollár értékű rizstermés pusztult el az elmúlt napok szüntelen esőzései következtében. a légierő helikopterei élelmiszercsomagokat dobnak le az elárasztott területek lakosságának.

india legnagyobb iparvidékén eddig 80 bányát öntött el a víz és további 40-et fenyeget az áradás. ennek következtében az ország napi széntermelése a felére csökkent. /reuter,upi/

-. -

kk.66. szovjet parlamenti küldöttség az nszk-ban

or/a/kd b o n n , 1978. október 2./mti/

a nyugatnémet szövetségi tanács/bundesrat/ meghívására hétfőn hivatalos látogatásra bonnba érkezett a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttsége g.kebinnek, az ész legfelsőbb tanács elnöksége elnökének vezetésével.

a delegáció, amely ^{egy} hétig tartózkodik az nszk-ban, a nyugatnémet tartományi gyűlés képviselőinek 1976 áprilisi szovjetunió-beli látogatását viszonzza. a szovjet törvényhozók találkoznak dr.gerhard stoltenberggel, a bundesrat soros elnökével, a szövetségi tanács és a szövetségi gyűlés/bundes-tag/ képviselőivel, a kormány tagjaival. bonnon kívül ellátogatnak északrajna-veszfália és rajna-pfalz tartományba, találkoznak a szakszervezeti szövetség, a munkaadók szövetsége vezetőivel.

-. -

19.50/a *de*

-55-

kk.65. rövid hírek

olt/tf/a/kd

1978. október 2./mti/

s z ó f i a : a költészet ünnepe

hriszto szmírnenszki bolgár költő születésének nyolcvanadik évfordulója alkalmából szófiában hétfőn megnyílt a költészet ünnepe. a háromnapos rendezvénysorozatban csehszlovák, finn, lengyel, magyar, ndk-beli, román, szíriai, szovjet és török vendégek is részt vesznek.
/mti/

v á r n a : nemzetközi újságíró tanácskozás

a bulgáriai szocialista kultúra fejlődéséről kezdődött nemzetközi újságíró tanácskozás hétfőn várnában. a tanácskozáson a vendéglátó bolgár újságírókon kívül csehszlovák, iraki, dél-jemeni, lengyel, magyar, mongol, ndk-beli, román és szovjet szerkesztők, valamint a nemzetközi újságíró szervezet képviselői vitatják meg a tömegtájékoztatási eszközök szerepét a szocialista kultúra problémáinak feltárásában./mti/

b u k a r e s t : román könyvkiadás

a hagyományoknak megfelelően október első felében rendezik szerte romániában a, könyv ünnepét,, az elmúlt esztendőben románul és a nemzetiségek nyelvén romániában 3692 könyv jelent meg, több mint 85 millió példányban./mti/

t e h e r á n : ziaur rahman

ziaur rahman, banglades köztársasági elnöke hétfőn, uton törökországba, rövid látogatásra teheránba érkezett. mohammad reza pahlavi iráni sah ebéden látta vendégül a bangladesi államfőt.megbeszélést tartottak a két ország közötti együttműködés elmélyítéséről, elsősorban a bangladesi kőolaj-és földgázlelőhelyek kutatásában való iráni részvételről. ziaur rahman a nap folyamán elutazott teheránból./upi/

s a n t i a g o : eltűntek

orozimbo fuenzalida, los angeles dél-chilei város püspöke a chilei junta belügyminisztériumához névsort juttatott el, amely az egyházmegyéjében letartóztatott, majd, eltűnt,, 52 antifasiszta nevét tartalmazza. ezzel a katolikus egyház által eddig benyújtott 1372-re emelkedett az eltűnt hazafiak száma. a junta uralma alatt kerekén 2500 hazafi ,, tűnt el nyomtalanul,,./adn/
/folyt.köv./
19.59/a

- 56 - *Tlistak szerint*

kk.65./ rövid hírek.....folyt./-a

i s l a m a b a d : egyetemi zavargások

hétfőn bezárták a pakisztáni hyderabad egyetemet, miután heves összecsapások zajlottak le diákok és a kivezényelt rendőrség között. jelentések szerint sokan megsebesültek, a rendőrség több diákot letartóztatott. a zavargások oka egyelőre nem ismeretes./afp/

-.-

kk.67. giscard d,estaing - brzezinski

bd/a/kd

p á r i z s , 1978. október 2./mti/

giscard d,estaing francia köztársasági elnök hétfőn délután egyórás megbeszélést folytatott zbigniew brzezinski-vel, carter amerikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadójával. brzezinski a találkozó után az elysée-palota lépcsőjén csak annyit mondott, hogy átadta a francia államfőnek carter elnök üdvözlését és áttekintették a nemzetközi helyzetet, ezen belül pedig számos, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdés került szóba.

előzőleg párizsban olyan hírek terjedtek el, hogy az elnöki tanácsadó egy libanonról szervezendő nemzetközi értekezlethez szeretné megnyerni párizs támogatását, de brzezinski nem volt hajlandó nyilatkozni arról, szó esett-e a találkozón libanonról.

az elmúlt hetekben párizs nyilvánosan is hangot adott a camp david-i megállapodásokkal kapcsolatos fenntartásainak, megisméteelve álláspontját, hogy a közel-keleten tartós megoldást, igazságos békét csak valamennyi érdekelt fél számára elfogadható globális megoldás teremthet. a gazdasági problémák, így a dollár árfolyamcsökkenése által teremtett helyzet, illetve a közös nyugat-európai pénzügyi rendszer létrehozására tett erőfeszítések ugyancsak közvetlenül érintik a francia-amerikai viszonyt./baracs/

-.-

20.08/a *Ull*

- 57 -

kk.68. emberi jogok - izvesztyija

a-ta/sa/a/bs m o s z k v a, 1978. október 2./mti/

az emberi jogok védelmének,, jelszava teljesen hamisnak bizonyult - írja borisz krilov professzor, a jogtudományok doktora az izvesztyija hétfői számában, mivel a kampány célja nem a harc az emberi jogokért, hanem az, hogy megrágalmazza a szocialista országok tevékenységét és egyúttal nyomást gyakoroljon rájuk a maroknyi belső áruló tevékenységének megkönnyítésére. a másik fontos cél a belügyekbe való beavatkozás legalizálása, beleértve a kémkedés jogát a szocialista országokban, elsősorban a szovjetunióban.

a kampány azonban nem várt irányt vett és szervezői ellen fordult. a burzsoá országokban az emberi jogokra irányuló figyelem leleplezte a dolgozók jogfosztottságát, kizsákmányolását és társadalmi egyenlőtlenségét. a kapitalista országok különleges törvényhozása arra szolgál, hogy leszámoljanak az állam és a monopóliumok politikai ellenzékével és egy jól átgondolt módszer szerint közönséges bűnözők megbüntetésének tüntessék fel a politikai megtorlást - írja krilov professzor.

a törvénytelen ségek arra szolgálnak, hogy a dolgozókat megfosszák a társadalmi fejlődésért és igazságosságért folyó harcban kivívott jogaiktól - fejezi be a szerző.
/taszsz

..-

kk.69. rhodesia - lapbetiltás - 2.

b-ma/mp/a/bs s a l i s b u r y, 1978. október 2./mti/

rhodesia ugynevezett átmeneti kormánya hétfőn betiltotta az ország fekete lakosságának egyetlen napilapját, a zimabwe times-t, amely gyakran közölt a hazafias front nézeteit tükröző cikkeket. a kormány hivatalos indokolást nem fűzött az intézkedéshez. abel muzorewának, a rhodesiai belső rendezés végrehajtó tanácsa jelenlegi elnökének aláírásával megjelent betiltó határozat mindössze a,, közbiztonság szempontjaira és a közrend érdekére ,, hivatkozik.

/folyt.köv./
8.35/a

- 58 -

ll

kk.69./ rhodesia.....folyt./-a

a lap betiltását néhány órával azután rendelték el, hogy az utcákon megjelent a hétfői szám, amely a salisburyi kormányzat és a hazafias front vezetői közötti - angol és amerikai elképzeléseknek megfelelő - tárgyalások elkezdését sürgette. a 20 ezer példányban megjelent lap már eddig is élet-halál harcot folytatott: augusztus közepén megtiltották neki, hogy a katonai cenzura engedélye nélkül teret adjon a hazafias front véleményének, szeptember végén letartóztatták a lap kiadó-vállalatának elnökét, mert hivatalos engedély nélkül cikkek közzétételét engedélyezte.

a lap munkatársai nyilatkozatukban rámutattak, hogy a betiltás a,, kormányzat cenzura-mániájáról tanuskodik,, és újabb komoly kétségeket ébreszt az átmeneti kormányzat által hangoztatott szabad választások megtartása iránt. a többségi uralomhoz vezető szabad választások és a lap betiltása ugyanis ellentmondanak egymásnak - mutat rá a nyilatkozat.

a kormány szóvivője ugyanaznap közölte, hogy a hazafias front harcosai hétfőn felrobbantották rhodesia déli részén a tokwe folyó egyik hidját, a rhodesiát egyik fontos kereskedelmi partnerével, a dél-afrikai köztársasággal összekötő főútvonalon./reuter,upi,ap/

..-

kk.70. közel-kelet - vegyes

b-csr/jp/amp/a/bs

1978. október 2./mti/

w a s h i n g t o n

az egyesült államok rendkívül súlyosnak tekinti a beirutit helyzetet és sürgeti, hogy szerezzenek érvényt a tűzszünetnek - jelentette ki hétfőn az amerikai külügyminisztérium szóvivője. mint mondatata, washington élénk figyelemmel kíséri a libanoni helyzet alakulását és kapcsolatban áll valamennyi érintett féllel. Tahhoz, hogy sziria elutasította az egyesült államok múlt héten előterjesztett javaslatát, hogy hívjanak össze libanonnal foglalkozó nemzetközi békekonferenciát.

/folyt.köv./
20.50/a ll

- 59 -

Végtük seiridval is.
A szóvivő nem volt hajlandó megjegyzést fűzni

kk.70./ közel-kelet.....folyt./-a

az afp szerint washingtoni megfigyelők úgy vélik, hogy carter elnök inkább,, kísérleti léggömbként,, mint konkrét javaslatként vetette fel a konferencia megtartásának gondolatát. az amerikai kormányhoz közelálló körökben azt mondják, hogy az egyesült államok - noha aggódik a libanoni helyzet miatt - a camp david-i megállapodás érdekében el akarja kerülni, hogy damaszkusz s washington között növekedjék a feszültség és ezért óvakodik attól, hogy közvetlenül bírálja az arabközi békefenntartó erőik tevékenységét.

washingtonban kedvezően fogadták szárkisz libanoni elnök hétfői bejelentését, amely szerint rövidesen belbiztonsági tervet dolgoznak ki./afp/

b e i r u t

a pfsz hétfőn elutasította szadat egyiptomi elnök felhívását arra, hogy más arabok is csatlakozzanak az izraellel folytatandó tárgyalásokhoz. mahmud labadi, a pfsz szóvivője beirutban kijelentette: a pfsz nem hajlandó részt venni a palesztinai nép és az arab világ ellen irányuló összeküvésekben és fokozni fogja gerillatevékenységét izrael ellen. a szóvivő elmondotta, hogy a ciszjordániai polgármesterek és a megszállt terület más politikai személyiségei a pfsz-nek írott leveleikben megerősítették: változatlanul a palesztinai felszabadítási szervezetet tekintik a palesztinai arab nép egyedüli törvényes képviselőjének és egyértelműen visszautasították a camp david-i megállapodásokat./upi/

t u n i s z , m a s z k a t

husszen jordániai király hétfőn este katarból kétnapos hivatalos látogatásra omanba, körútjának utolsó állomására érkezett./ina/

alfred atherton, az amerikai elnök közel-keleti utazó nagykövete hétfőn tuniszból rabatba utazott. nyilatkozatában „igen kielégítőnek,, minősítette tárgyalásait hedi nuira tunéziai miniszterelnökkel./afp/

-. -

8.58-/a *vd*

- 60 -

kk.71. ensz

a-sa/ny sa bs n e w y o r k , 1978. október 2 /mti/

jordánia kész támogatni minden olyan kezdeményezést, amely a közel-keleti átfogó béke megteremtésére irányul- jelentette ki hasszan ibrahim jordániai külügyi államminiszter hétfőn az ensz-közgyűlés 33. ülészakájának általános politikai vitájában.

a jordániai politikus tartózkodott a camp david-i egyiptomi-izraeli különmegállapodások nyílt bírálatától, de részletesen kifejtette azokat a vezérelveket, amelyeket országa elengedhetetlennek tekint a közel-keleti konfliktus rendezésében. hasszan ibrahim elmondotta, hogy országa szerint az átfogó rendezéshez helyre kell állítani a palesztinai nép törvényes jogait, izraelnek teljesen ki kell vonnia csapatait az 1967-ben megszállt arab területekről, továbbá helyre kell állítani jeruzsálem feletti az arab szuverenitást.

az átfogó rendezésre irányuló erőfeszítésekről szóva az államminiszter hangoztatta, hogy országa nem zárkózik el semmilyen kezdeményezéstől, de - mint mondta - jordánia nem hajlandó feláldozni elveit és nemzeti érdekeit. a továbbiakban hasszan ibrahim leszögezte, hogy mivel jordánia a palesztinai népet fontos tényezőnek tekint, ezért nem háritja el magától a béke ügyében reá háruló nemzeti és nemzetközi kötelezettségeket./ ap,upi/

-. -

kk.72. belgium - sztrájk

b/fkj/ny mp bs b r ü s s z e l , 1978 október 2 /mti/

végeként annak az ötezer belga kőolajipari munkásnak háromhetes sztrájkja, akik az occidental petroleum multinacionális vállalat antwerpeni leparlójának bezárása és az ott dolgozó 250 munkás elbocsátása ellen tiltakoztak augusztus eleje óta

a munkások túlnyomó többsége hétfőn újra felvette a munkát. a 250 elbocsátott munkás úgy döntött, hogy munkahelyének biztosítását követelve továbbra is megszállva tartja a bezárt leparlót./upi/

21.10/ny *vd*

-. -
-61-

tkk 73. portugália - választási törvény

b-csr/ny bs l i s s z a b o n, 1978 október 2 /mti/

a portugál parlament hétfőn megkezdte a vitát az új választási törvény tervezetéről. amennyiben megszavazzák a tervezetet, úgy lehetővé válik új választások kiírása, ha eanes elnök nem talál más módot a két hónapja tartó kormányválság megoldására. az új választási törvény elfogadása gyakorlatilag biztosra vehető, mert a szocialisták és kommunisták támogatják /összesen 139 mandátumuk van a 263 tagu parlamentben/.

eanes elnök a héten folytatja a konzultációkat a pártvezetőkkel az új miniszterelnök kijelöléséről./reuter/

-.-

kk 74. külpolitikai híreink jegyzéke október 2.-án 16.00 órától zárásig

a/bs 1978. október 2

41. ausztráliai szocialista párt
42. musztafa khalil - új egyiptomi miniszterelnök
43. etióp - szovjet kapcsolat
44. etiópia - kontinentöy/ szerk.táj./
45. szadat-beszéd
46. csehszlovákiai magyarságtudományi tanácskozás
47. szovjet-francia nagybizottság ülése
48. szaljut.6.
49. neutronfegyver-taszsz
50. hírek a közel-keletről
51. izraeli-egyiptomi tárgyalások - washington
52. husák -tlassz
53. keresztény békekonferencia - titkársági ülés
54. vance - kiprianu
55. kina és a közös piac - apn
56. kieg a kk.16-hoz
57. „vörös brigádok” - letartóztatás
58. egyesült államok - nicaragua
59. egyesült államok - rhodesia
60. francia nemzetgyűlés

/folyt köv/
22.00/ny

-62-

ad

kk 74. / külpolitikai ...folyt/ny

61. honecker - asszad -2.
62. brit munkáspárti kongresszus - gazdasági vita
63. carrillo beszéde
64. indiai árvíz
65. rövid hírek
szófia: költészet ünnepe
várna: nemzetközi újságíró tanácskozás
bukarest: román könyvkiadó
teherán: ziaur rahman
santiago: eltűntek
islamabad: egyetemi zavargások
66. szovjetparlamentari küldöttség az nszk-ban
67. gisacard d,estaing
68. emberi jogok - izvesztyija
69. rhodesia : lap betiltás-2
70. közel-kelet - vegyes
71. ensz
72. belgium - sztrájk
73. portugália - választási törvény
74. hírojegyzék

/mti/

-.-
v é g e

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pírityi sándor, németh gyula, patak károly
kopreda dezső, barabás miklós.

-63-

22.05/ny.

ad

60.010/k

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség.

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. október 3. k e d d

kk.1. várható

wa/ra pi

1978. október 3. /mti/

berlin: asszad szíriai államfő sajtóértekezlete és elutazása

blackpool: folytatódik a brit munkáspárt kongresszusa

bonn: gaafar nimeri szudáni elnök látogatása zbigniew brzezinski tárgyal a nyugatnémet kormány tisztségviselőivel

kairó: a parlament rendkívüli ülése

tokió: a buddhisták 12. világkonferenciája

párizs: giscard d,estaing fogadja kirillint, a szovjet-francia nagybizottság társelnökét

/mti/

--

7.00/raude

-1-